

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (1509) 1979 SAUSIS-JANUARY 11

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

30 ct.

Ko tikimasi?

Kardinolo K. Wojtylos išrinkimas į Apaštalią Sostą Romoje lietuvių visuomenėje tebėra komentuojamas. Pradinis nustebimas ir abejojimas po visos eilės naujojo popiežiaus mostų atslūgo daugelio lietuvių širdyse, nes pastebėjo, kad tai netoks lenkas, kokius pažįstame iš Vilniaus konflikto laikotarpio. Iš privačių šaltinių ateina žinios, kad Jonas-Paulius II esąs palankus lietuviams, gerai supranta jų problemas, pakankamai savarankiškas bei pajėgus atsispirti šovininistiniam savo tautiečių spaudimui. Jeigu taip yra, atsakingieji mūsų dvasiškai turėtų informuoti naująjį popiežių apie esamą lietuvių būklę išeivijoje, pavergtoje Lietuvoje ir išreikšti mūsų tautos pageidavimus, kurie šiuo metu aiškiai jaučiami. Visų pirma iš naujojo popiežiaus tektų laukti naujos iniciatyvos hierarchijos atstatyme Lietuvoje. Nors "LKB Kronika" seniau rašė, esą reikia ne vyskupų, o kunigų, nes vyskupai labai išnaudojami antireliginiams sovietų tikslams, vis dėlto kiekvienam aišku, jog be tinkamos hierarchijos minimumo tikinčiųjų Bendrija normaliai negali egzistuoti. Šiuo metu Lietuvos vyskupijas valdo tik administratoriai-valdytojai, kurie nėra pilnateisiai, pastovūs ordinarai. Vysk. J. Steponavičius ir vysk. V. Sladkevičius tebėra ištremti iš savo vyskupijų. Tai labai ne normali būklė, neįgiamai atsiliepianti į drausmės palaikymą, dvasinį gyvenimą, ištvermingumą.

NORMALIAIS laikais hierarchijos atstatymas būtų pats lengviausias uždavinys, bet sovietinės okupacijos sąlygose tai labai komplikotas reikalas. Tikinčiųjų Bendrijos noras yra turėti patikimus vyskupus, pasiaukojusius krikščioniškai misijai ir pasiryžusius kovoti už tikinčiųjų gerovę. Sovietinė gi valdžia, suėmusi į savo reples tikinčiųjų Bendriją, reikalauja, kad vyskupai pirmoje eilėje tarnautų sovietiniams tikslams, siekiantiems palengva sunaikinti pačią tikinčiųjų Bendriją. Rasti dvasiškį, kuris galėtų abiem pusėm tarnauti, neįmanoma. Dėlto tikintieji ir mano, kad geriau turėti mažiau vyskupų, nes jų autoritetu sovietai piktnaudžiauja ir tuo būdu daro žalą tikintiesiems. Vyskupo suklupimas, ypač Lietuvoje, kur jo autoritetas iš seno yra didelis, gali būti fatališkas, neatitaišomas. Dėlto kreipiantis į naująjį popiežių, reikėtų pageidauti hierarchijos atstatymo Lietuvoje, bet labai žiūrėti, kad į vyskupus nepatektų susikompromitavę asmenys, komunistinės valdžios pataikautojai, neturį pasitikėjimo visuomenėje. Jei bent vienas tokių atsisėstų vyskupo soste, padarytų daug žalos, kurios nepajęgtų atitaistyti nė dešimt gerų vyskupų. Dabartinės sąlygose tai ypatingai svarbu. Vatikane yra pagunda šioje srityje daryti kompromisų ir tuo būdu gauti Kremliaus sutikimą skirti vyskupus. Ji šiuo metu yra perdaug pavojinga ir dėlto reikia jos atsisakyti.

PLAČIAI girdimas lietuvių pageidavimas yra turėti savo kardinolą, kaip ir kitos tautos. Tai visai pagrįstas noras. Jeigu kardinolus turi net nevisai katalikiškos tautos Afrikoje ir Azijoje, juo labiau jų privalėtų turėti lietuvių tauta, kurios dauguma yra katalikai, daug kentėję ir tebekentį už savo tikėjimą. Normaliose sąlygose popiežius, atrodo, tokį pageidavimą lengvai išpildytų, bet dabar, kai Lietuva yra okupuota ir kai vyskupai verčiami tarnauti antireliginiams sovietų tikslams, kardinolas privalėtų lenktis Kremliaus kėslams arba sėdėti kalėjime, lageryje ar ištremime. Dėlto vargu ar Vatikanas ryžtųsi tokiam mostui, o Kremlius kažin ar sutiktų įsileisti didesnių painiavų. Jei lietuvis kardinolas gyventų laisvajame pasaulyje ir būtų pajėgi asmenybė reikštis tarptautiniame gyvenime, galėtų būti autoritetu ir pavergtai Lietuvai, ir laisvai išeivijai. Jo buvimas būtų naudingas ir Lietuvos laisvinimui. Kol to nėra, reikia stiprinti esamą Lietuvos hierarchiją, išjungti Vilniaus arkivyskupiją iš Lenkijos provincijos, reikalauti religinės periodinės spaudos, didesnės kunigų seminarijos ir bent minimalinės religijos laisvės. Nesant kitų viešų komunikacijos priemonių, krikščioniškos minties sklaidime gali daug pasitarnauti Vatikano radijas, kurį reikėtų stiprinti ir dažninti. Visa tai naujas popiežius turėtų žinoti ir atitinkamai veikti, nes tikrai konkretūs žygiai įtikins lietuvių, ar vyriausias lenkų tautybės Ganytojas gali pakilti virš nacionalinių ribų. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Pabrango paskolos

Kanados Bankas paskelbė kitiems bankams duodami paskolų pabrangimą iki 11,25%. Oficialiai aiškinama, kad šį žingsnį padiktavo panašus paskolų pabrangimas JAV, kuris būtų prisidėjęs prie kanadiško dolerio vertės kritimo. Praktiškai tai reiškia, kad 0,50% paskolas kanadiečiams turės padidinti ir visi Kanados bankai bei kitos finansinės institucijos. Kanados Bankas 1978 m. pradžioje už paskolas kitiems bankams ėmė tik 7,5% palūkanų. Spalio 16 d. jos pakilo iki 10,25%, lapkričio 6 — 10,75%. Prieš paskolų pabrangimą iki 11,25% Kanados dolerio vertė tarptautinėje rinkoje buvo 84,13 amerikietiško cento.

Ontario vyriausybė padidino draudos neturintiems automobilių savininkams bei vairuoto-

jams įmokas į valdinį Automobilių Nelaimės Fondą. Nuo š. m. sausio 1 d. jie turės įmokėti ne \$100, o \$150. Mokestis surenkamas, išsimant naujas registracijos plokštės. Kiekvienam automobilio savininkui tada reikia įrodyti, kad jis yra apsidraudęs. Priešingu atveju jis dabar turės sumokėti \$150. Iš šio fondo išmokamos pašalpos dėl automobilio savininko ar vairuotojo sukelto nelaimės nukentėjusiems asmenims. Draudos neturintis automobilio savininkas, nors ir priklausydamas minėtam fondui, jam turi pilnai grąžinti nukentėjusiems padarytas išmokas. Iki šių metų pabaigos Ontario provincijoje bus įvesta visiems privaloma automobilių drauda. Jos neturintiems tada tuojau pat bus atimtos registracijos plokštės. Automobilių Ne-

Ir šaltą žiemos dieną fotografo akis pagauna grožiu dvelkiančius vaizdus

Nuotr. V. Maco

Pagalba politiniam kaliniam

JAV lietuvių organizacija Lietuvos vyčiai yra sudarę specialų komitetą Lietuvos reikalams (Knights of Lithuania, Lithuanian Affairs Committee, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA. Tel. 212-647-2434). Jo rūpesčiu yra išleista instrukcija, nurodanti, kaip galima pagalbėti politiniams kaliniams okupuotoje Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje. Illinois valstijos seimo atstovas Boris R. Antonovych, remdamasis turimais duomenimis, pataria naudotis sekančiomis priemonėmis.

1. Laiškai kaliniams. Jie turi būti registruoti (JAV tai kainuoja \$3 prie reguliarios kainos, t. y. 31 ct už pusę uncijos). Jūs reikia siųsti į centrinę Maskvos įstaigą, kur jie yra skirstomi kalėjimams. Kalinys turi pasirašyti laiško gavimo kvitą, kuris persiunčiamas siuntėjui. Jei pastarasis negauna tokio kvito, turi kreiptis į pašto įstaigą, reikalaujamas pradėti įieškojimo procedūrą.
2. Laiškai sovietų pareigūnams. Sėkmingiausias metodas yra aerogramos, kurios gaunamos paštuose už 25 ct. Joms nereikia voko. Tik negalima nieko įdėti į vidų.
3. Kitos priemonės. Tai lai-

šaimės Fondas betgi bus paliktas kompensuoti Ontario gyven-tams, nukentėjusiems nuo kitų provincijų vairuotojų, neturintinių draudos. Siemet Ontario provincijoje įsigaliojo ir griežtesnių baudmių įstatymas girties vairotojų. Seniau dėl pirmo tokio nusikaltimo jie prarasdavo vairuotojo leidimą trim mėnesiams, dėl antro ar sekančių — po šešis mėnesius. Naujasis įstatymas numato trečių kartą už girtumą nuteistam vairuotojui automatinį teisių atėmimą trejiems metams.

(Nukelta į 6 psl.)

kai JAV senatoriams bei kongreso nariams. Juose reikia išdėstyti reikalą, sudominti juo ir prašyti pagalbos. (Kanadoje reiktų rašyti savo apylinkių parlamento atstovams, senatoriams, ministeriams, opozicijos vadams, įtakingiems politikams). Taip pat patartina kreiptis į Raudonąją Kryžį bei prašyti pagalbos nustatyti asmens kalinimo vietai bei surasti jo šeimai. Be to, galima prašyti informacijos apie kalinio sveikatą. Reikia pasilikti visų laiškų kopijas, informuoti apie juos parlamento narius apie pradėtą akciją ir nusiųsti jiems turimos korespondencijos kopijas.

Kaip rašyti?

Prie minėtos Lietuvos vyčių komiteto instrukcijos yra pridėti patarimai. Rašant kaliniui, dera išreikšti tikrai asmeninius draugiškus savo jausmus, moralinę paramą, neminėti organizacines priklausomybes. Rašyti gimtąja kalinio arba rusų kalba. Adresuoti kaliniui pilna pavarde. Pvz.: USSR, Moscow, VS-389, Uchrezd. p/ya 5110/1, kalinio vardas ir pavardė.

Sovietiniams pareigūnams rašyti anglų kalba, trumpai ir mandagiai, pabrėžiant humanitarinius motyvus, respektą konstitucijai ir teisminiam procesui. Tik tokiu būdu rašant galima tikėtis atsako. Naudinga priminti visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir Helsinkio aktą. Visuomet pridėti siuntėjo adresą.

Patartina rašyti šiem pareigūnams: SSSR, Moskva, Pushkinskaja ul. 15a, Prokuratura SSSR, Generalnomu Prokurorur R. Rudenko. SSSR, Moskva, Kreml, Generalnomu Sekretaryu TSK KPSS, L. Brezhnevui. SSSR, Moskva, ul. Dzerzhinsk-

kogo 2, Predsedatelyu KGB pri Soviet Ministrov SSSR, Yu. Andropovu.

Kreipiantis į R. Kryžių, vengti betkokių komentarų, kurie galėtų būti laikomi politiniais. Pabrėžti humanitarinius motyvus, teirautis apie kalinio sveikatą ir nurodyti, kad paskutinis žinomas kalinio adresas buvo šis: USSR, Moscow, VS-389, Uchrezd. p./ya 5110/1 (kalinio vardas bei pavardė).

Štai tarptautinio R. Kryžiaus pirmininko adresas: Mr. Alexandre Hay, President, International Committee of the Red Cross, 17 Avenue de la Paix, 1211 Geneva, Switzerland. JAV-se: The American National Red Cross, Foreign Location Inquiry Unit, SAF National, National Headquarters, Washington, D. C. 20006. Kanadoje: Canadian Red Cross Society, National Office, 95 Wellesly St. E., Toronto M4Y 1H6.

Rašant JAV arba Kanados pareigūnams, kreipti dėmesį į tinkamą laiško formą, kalbą, stilių. Nuo to daug priklauso, ar pareigūnas iš viso domės gautu laišku. Be to, pabrėžti humanitarinius motyvus, prašyti, kad kreiptusį į vyriausybę (JAV-se valstybės departamentą, Kanadoje — užsienio reikalų ministeriją) ir prašytų iširti reikalą. Taip pat galima prašyti, kad kreiptusį į Sov. Sąjungos ambasadą ir teirautųsi informacijai apie norimą kalinį.

Tai tik kelios sugestijos, nurodancios galimybes bei kelius į valstybių pareigūnus. Yra ir visuomeniniai būdai padėti politiniams kaliniams — demonstracijos, peticijos, vigilijos, pamaldos, viešojo opinija, komunikacinės priemonės, labdara ir pan. Kiekvienas akcijos vienas gali pasirinkti priemones pagal savo pajėgumą ir gyvenamo krašto sąlygas. M. P.

Pasaulio įvykiai

KOMUNISTINIS VIETNAMAS KALĖDŲ DIENĄ PRADĖJO ofenzivą prieš komunistinę Kambodiją su 100.000 karių. Dėl nuolatinių pasienio susikirtimų į ją beveik niekas neatkreipė reikiamo dėmesio — atrodė, kad tai dar vienas incidentas ilgoje nesutarimų grandinėje. Vėliau betgi paaiškėjo, kad šį kartą buvo pradėtas pilnas karas net penkiose frontuose. Kambodijos premjero P. Poto vyriausybė dėl invazijos apkalinto Sovietų Sąjungą ir Varšuvos Sąjungos šalis. Ji taipgi kreipėsi į Jungtinių Tautų saugumo tarybą, prašydama pagalbos. Nespėjus sušaukti saugumo tarybos posėdžio, Sovietų Sąjunga pirmoji paskelbė Kambodijos sostinės Phnom Penho kritimą, vadų pasitraukimą į komunistinę Kiniją. Atrodo, valdžią Kambodijoje dabar perims su vietnamiečių talka sudarytas Tautinis Kambodijos

• Išlaisvinimo Frontas — kambodiečių partizanų organizacija. Komunistinis Kambodijos režimas pasižymėjo neįtikėtinu žiaurumu, didžiųjų miestų gyventojų išvarymu į džiungles, masinės ekzekucijos. Iš pabėgėlių pranešimų susidaro įspūdis, kad buvo nužudytas net ištisas milijonas Kambodijos gyventojų. Tokiu atveju premjerui P. Potui greičiausiai nepavyks įgyvendinti partizaninio karo grasinimo. Žiaurųjį Kambodijos režimą rėmė komunistinė Kinija, siekdama atsvaros prieš Sovietų Sąjungos įtaką Vietname. Jo pasieny Kinija pradėjo telkti kariuomenę, bet karo veiksmų turbūt neprašės, nes dėl jų galėtų kilti atviras susikirtimas su Sovietų Sąjunga.

Paskutinė korta

Irano šachas R. Pahlavis, neįstengdamas sustabdyti nuolatinio gyventojų maišto, naujuoju premjeru pasirinko opozicinio Tautinio Fronto veikėją S. Bachtiarą ir jam pavedė sudaryti civilinę vyriausybę. Problema kelia Tautinio Fronto vadų nusisukimas nuo šio veikėjo, bandancio gelbėti visiškame chaose atsidūrusį Iraną. Su S. Bachtiaro atėjimu valdžion darban vėl grįžo streikavę naftos darbininkai, keliom dienom nutruko demonstracijos, bet jos vėl pradeda atsinaujinti. Spėjama, jog premjeras S. Bachtiaras stengsis šachą R. Pahlavį bent laikinai išsiųsti užsienį, kad Irane atvestų įkaitusios nuotakos. Jei S. Bachtiaro pastangos bus nesėkmingos, valdžią greičiausiai turės perimti generolai ir įvesti karinę diktatūrą.

Vadų posėdžiai

Prancūzijai priklausančioje Gvadalupe saloje Karibų jūroje susitiko keturi Vakarų pasaulio vadai — JAV prez. J. Carteris, V. Vokietijos kancleris H. Schmidtas, Britanijos premjeras J. Callaghanas ir Prancūzijos prez. V. G. d'Estaingas. Į posėdžius nebuvo įsileisti spaudos atstovai, bet iš baiginimo pareiškimo paaiškėjo, kad juose buvo aptartas JAV ir komunistinės Kinijos diplomatinis santykių užmezgimas, strateginius ginklus apribojanti JAV ir Sovietų Sąjungos sutartis, Britanijos prekyba su komunistine Kinija. Sovietų Sąjungai nuraminti buvo pabrėžta, kad JAV ir komu-

Atominis karas

Britanija, praėjus 30-čiai metų, paskelbia įvairius savo vyriausybės dokumentus. Praėjusią savaitę atėjo eilė premjero C. Atlee dokumentams. Iš jų paaiškėjo, kad anuo metinis opozicijos vadav W. Churchillis 1948 m. siūlė JAV ir Britanijai pradėti atominį karą prieš Sovietų Sąjungą dėl V. Berlyno blokados. Pasiūlymas buvo padarytas premjerui C. Atlee, bet nesulaukė pritarimo. Nusvėrė aviacijos vadų užtikrinimas, kad blokadą niekais pavers lėktuvais vykdomas tiekimas. Iš tikrųjų taip ir įvyko — Sovietų Sąjunga blokadą atšaukė 1949 m. gegužės mėnesį. Kai W. Churchillis įkalbinėjo premjerą C. Atlee ir prez. H. S. Trumaną pradėti atominį karą, Sovietų Sąjunga dar neturėjo atominio bombų ir galėjo būti lengvai įveikta.

Šiame numeryje:

Ko tikimasi?

Ko turėtume prašyti, kreipdamiesi į popiežių?

Pagalba politiniam kaliniam

Praktiška Lietuvos vyčių organizacijos informacija

Kova dėl Klaipėdos

Dr. Martyno Anyso atsiminimai recenzento akimis

Tebetošo ruduosius

V. Vokietijoje plakami rudieji, užmirštami raudonieji naciai

Laiškas iš Irano

Lietuvio inžinieriaus įspūdžiai iš pavojingos šalies

Septynių dešimtmečių varšos

Boleslovas Pacevičius — kunigas, veikėjas, menininkas

Viceministeris — kunigas

Monsinjonas Baroni socialinėje valdžios pozicijoje

Nepamirškite savo kilmes

Mūsų bendradarbės pokalbis su Venecuelos kunigu

Dailiojo žodžio šventė

J. Kelečiūsis ir jo vieno žmogaus teatras

Mickūnienės kūryba

Dailininkės paroda Kanados mieste Sarnijoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** VENGRIJOS ŽMONES** su džiaugsmu pasitiko žinią apie kard. K. Wojtylos išrinkimą popiežiumi, tačiau laikurie vyskupai bei kunigai tuo nesidžiaugia, pasak vokieškos žinių agentūros KNA. Vadinamieji "taikos kunigai", iš kurių tarpo jau yra ir vyskupo, tuo esą nepatenkinti. Pasirodo, praėjusią vasarą kard. Wyszyński, lankydamsis Vengrijoje, kritikavo vyskopus už jų pasyvų laikyseną religinių valdžios varžymų atžvilgiu. Naujasis popiežius esąs visiškai panašius pažūrų, kaip kard. Wyszyński.

*** KUNIGŲ ATLEIDIMAS IS KUNIGISKŲJŲ ISIPAREIGOJIMŲ** šiuo metu visiškai sustabdytas. Jonas-Paulius II per savo popiežiaus laiko tarpą dar nėra patenkinęs vieno kunigo prašymo atleisti nuo kunigiskų pareigų ir leisti pereiti į pasauliečio gyvenimą. Jonas-Paulius I per savo trumpą 34 dienų popiežiaus laiko tarpą buvo patenkinęs visą eilę tokių prašymų. Pasirodo, naujasis popiežius nėra patenkintas dabartine atleidimo procedūra ir gal net iš viso to klausimo sprendimu. Spėjama, kad jis nori visą tą reikalą pertvarkyti.

*** KATALIKŲ BENDRIJA NE-REIKALAUJA PRIVILEGIJŲ**, o tik tai religiniam organizmui gyvybiškai reikalingos aplinkos. Tai pareiškė Jonas-Paulius II audiencijoje priimtam komunistinės Bulgarijos užsienio reikalų min. Peter Maldenoviui. Popiežius jam aiškino, jog K. Bendrija reikalauja valstybinės santvarkoje deramos erdvės, kad ji galėtų tinkamai pagal savo prigimtį ir savomis priemonėmis ugdyti pilnintinį ir tautinę žmogų, o tuo pačiu — tautinę žmonių. Popiežius taipgi nurodė, kad komunistinės valdžios atstovai turi bendradarbiauti su K. Bendrija dalykuose, kurie visiems yra bendri, ypač kultūros srityje. Esą jis labai atidžiai sekąs visą bulgarų socialinį, kultūrinį ir dvasinį gyvenimą ir, kaip visuotinis K. Bendrijos ganytojas, aiškiai matas, jog lotynų ir bizantiščių apeigų katalikų vaikų skaičius Bulgarijoje gerokai sumažėjęs. Šiuo metu Bulgarijoje yra 8,730,000 gyventojų, kurių 70% yra ortodokasai. Lotynų apeigų katalikų yra 50,000, o bizantiščių apeigų katalikų — 15,000.

*** ITALIJOS VYSKUPAI** patvirtino iki šiol galiojusį ekskomunikacijos potvarkį abortų atžvilgiu. Jie taipgi skatina visus tikinčiuosius saugoti ir gerbti kiekvieną naują žmogišką gyvybę.

*** JAV VYSKUPAI** nubalsavo leisti sekmadieniais ir didesnėse šventėse Komuniją dalinti tikintiesiems abiem pavidalais Mišų metu.

*** PRIEŠ DABARTINĘ RELIGINĘ PRIEŠPAUDĄ BEDIŠKŲSE VALSTYBĖSE** aiškiai pasisakė Jonas-Paulius II savo laiške JT generaliniam sekretoriui. Laiškas buvo parašytas 30 metų sukakties JVT visuotinės žmogaus teisių deklaracijos paskelbimo proga. Popiežius pasmerkė religijos nustatimą į privačią plotmę, nes religinė laisvė esanti pagrindas visoms kitoms asmeninėms laisvėms. Todėl religinė laisvė turi gerbti bei saugoti visi — pavieniai asmenys ir teisėtos civilinės valdžios. Jis konstatavo didėjantį nekrypiną nuo visuotinės žmogaus teisių deklaracijos daugelį pasaulio kraštų. Pasak jo, niekas negali pa-

neigti, jog civilinės valdžios bei asmenys pažeidinėja tokias žmogaus teises, kaip teisė gimti, gyventi, dirbti, teisė į laisvę bei socialinį teisingumą, teisė dalyvauti sprendimuose, kurie liečia žmones, valstybes bei tautas. Jis pasmerkė smurtą, diskriminaciją, fizinį bei psichinį politinių disidentų ir kalinių kankinimą. Pasak jo, valstybės negali tikėtis iš savo piliečių nuosirdaus pasitikėjimo ir bendradarbiavimo, jeigu jos užima antireliginę poziciją, nukreiptą prieš jų įsitikinimus.

*** LENKIJŲ IŠTEIGTAS KOMITETAS** tikinčiųjų teisėms ginti. Jis pasiūlė laikus Lenkijos parlamentui, vyriausybei ir K. Bendrijos hierarchijai, nurodymas savo tikslų kovą už tikinčiųjų lygias teises valstybėje su kitais piliečiais. Ten komitetas taipgi nurodo ir savo įsitikimo prieštis bei aplinkybes.

1973 m. Stare Opole apylinkės žmonės ant Stanislawo Karpiko privačios žemės pastatė koplytelę vokiečių koncentracijos stovyklose žuvusiųjų atminimui. Tos koplytelės statybą rėmė ir užsienyje gyvenę buvę koncentracijos stovyklų kaliniai. Valdžia tą koplytelę dar tais pačiais metais nugriovė, o Karpikas buvo nuolatos persekiojamas.

1976 m. vėl buvo pradėta naujos koplytelės statyba toje pačioje vietoje, bet, dar statybos nebaigus, tą metų lapkričio 17 d. buvo duotas įsakymas statytojams ją nugriauti. Statytojai to įsakymo neklusė ir koplytelę buvo konsekruota 1976 m. lapkričio 26 d. Ten pat ir tą pačią dieną buvo įsteigtas ir šis komitetas, kurio įsteigimui mintį davė 1976 m. spalio mėn. Przemysli vyskupijos kunigai, protestuodami prieš valdžios užmojų šaukti kariuomenės studijas nebaigusius klierikus. Jie pareiškė: jei valdžia panašiai nesiskaitys ir toliau su tikinčiųjų teisėmis, reikės steigti komitetą toms teisėms ginti. Dabar tas komitetas yra įteikęs Lenkijos vyriausybei peticiją su 5,695 parašais, reikalaujančią religinių programų per radiją ir televiziją.

*** APIE LIETUVIŲ KATALIKŲ KOMITETĄ TIKINČIŲJŲ TEISEMS** GINTI išsamų pranešimą išspausdino Keston kolegijos žiniaraštis Britanijoje. Komiteto steigėjai esą: kun. Sigitas Tamkevičius, kun. Juozas Zdebskis, kun. Alfonsas Svarinskas, kunigas Jonas Kauneckas ir kun. Vincas Vėlavicius. 1978 m. lapkričio 22 d. Maskvon buvo nuvykę ir užsienio korespondentams spaudos konferenciją surengė: kun. S. Tamkevičius, kun. J. Kauneckas ir kun. A. Svarinskas. Jie pareiškė, kad komitetas gins katalikų teises Sov. Sąjungoje, nesieks jokių politinių tikslų ir glaudžiai bendradarbiaus su Maskvoj veikiančiu Krikščionių Komitetu Tikinčiųjų Teisėms Ginti, kuriam vadovauja ortodoksas kun. Gleb Jakunin.

Užsienio spaudos atstovams kun. Svarinskas ten nušvietė dabartinę Lietuvos tikinčiųjų padėtį. Esą seniai prievarta uždarytos visos vienuolijos bei religinių leidinių spaustuves ir leidyklos. Tikintieji negali išreikšti savo religinių įsitikinimų nei spaudoje, nei radijuje, nei televizijoje. 75% lietuvių esą ir dabar katalikai, o dauguma vaikų — pakrikštyti. Kunigų seminarijų valdžia leidžia priimti kandidatus tik pusę tiek asmenų, kiek per metus numiršta kunigų.

KUN. J. STS.

Kova dėl Klaipėdos

P. Štuopis

"Kad nedingtų visi pėdsakai apie anuos laikus, parašiau šiuos atsiminimus, suteikdamas skaitytojams šį tą apie tų laikų veikėjus, politikus, jų siekimus ir kovas" (p. 48). Šitaip pasisakė dr. M. Anyšas prieš daugelį metų, rengdamas tuos politinius atsiminimus spaudai. O prirašė apie to mažo krašto trumpą laikotarpį ne šį tą — ištisą 400 puslapių tomą atsiminimų, kurių, deja, pats nespėjo nei paruošti, nei išleisti. Po jo mirties juos spaudai paruošė dr. M. G. Slavėnienė-Anysaitė, padedama dr. J. P. Slavėno. Kalbą taisė prof. dr. A. Musteikis, o ilgoją įvadą parašė istorikas dr. J. Jakštas (p. 19-45). Taigi, žymūs talkininkai.

Knyga išleista Anyšų šeimos rūpesčiu. Tai reikšmingas darbas, aprūpintas daugelio veikėjų nuotraukomis, vardų rodykle ir turinio santrauka angliškai.

Atsiminimų pobūdis

Dr. M. Anyšas, atsiminimų autorius, yra tam labai kompetentingas asmuo. Jis — teisių daktaras, buvęs diplomatas, istorikas, o svarbiausia klaipėdietis lietuvis ir Klaipėdos krašto gubernatūros pareigūnas. Dėlto ir dr. Jakštas įvadė pažymi, kad tokie atsiminimai yra ne betkokie istorijos šaltiniai, "o betarpiški, autentiški... vertingiausi ir patikimiausi" (p. 34). Tik to negalima pasakyti apie pirmąją knygos dalį (p. 49-90), kur autorius pateikia 1927-1934 m. Klaipėdos krašto politinės istorijos apžvalgą, remdamasis buvusių tarnautojų ir gubernatūros žmonių pasakojimu. Tai nėra paties autoriaus atsiminimai, bet šiai knygai labai naudingi, kaip būsimų dalykų ir įvykių įvadas. Tikrieji tiesioginiai jo paties atsiminimai apima 1934-1939 m. laikotarpį, kai autorius dirbo krašto gubernatūroje kaip patarėjas ir direktorijos narys.

Paprastai mes atsiminimus suprantame kaip atsimintų įvykių ir dalykų aprašymą. Ir autorius pratarėme sako: "parašiau šiuos atsiminimus" (p. 48). O dr. Jakštas sako net daugiau: "atsiminimai yra autoriaus perdėm asmeninė kūryba" (p. 27). Taigi, net kūryba! Tai gali attemdyti, iškreipti, kitaip pertvarkyti istorijos faktus. Čia jau tenka istorijos kritikai su jos imantriomis metodais išlūškinti pilką tiesą. Tos beletristinės kūrybos "tikrai randame dr. Anyso atsiminimuose": knyga yra pilna tiesioginių pasikalbėjimų, kurie nebuvo juk steno-grafuoti, bet tik girdėti ir vėliau tik atsiminti.

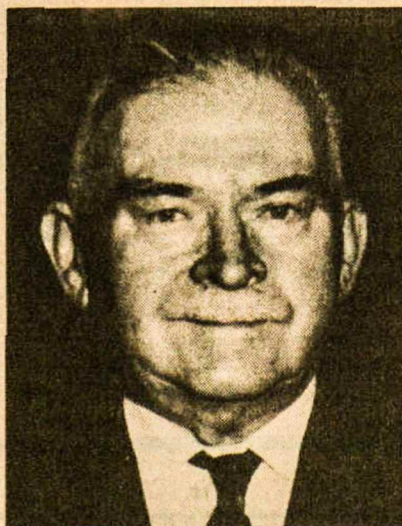
Gausiose autoriaus asmenų charakteristikose tarpais pastebime ir šaržavimus. Kitur pastebime dažną palinkimą vertinti ir teisti, ypač Lietuvos vyriausybę. Tai jau politinis subjektyvizmas. Daugelyje aprašymų taip ir jauti beletristų stilių (pvz. generalinis Vokietijos konsulas gubernatoriaus priėmimo, p. 301-307; direktorijos nariai pas respublikos prezidentą, p. 171-173; aštrūs pokalbiai ir ilgos diskusijos, audringi seimeliai, regata, laidotuvės, etc.). Visa tai atsiminimus pailgina, bet ir pagyvina. eliniam skaitytojui. Autorius, matyt, kaip tik to norėjo — rašė ne tik istorikams, bet ir skaitančiai publikai.

Vertindamas šiuos atsiminimus, dr. J. Jakštas čia pat polemizuoja ir su jų kritikais: dr. J. Balii, J. Jurevičiumi, J. Pėteraičiu (p. 32-33 ir 41-44), kurie jų dalį buvo skaitę periodinėje spaudoje jau anksčiau. Tad šiuo klausimu čia daugiau ko rašyti netenka — recenzija jau yra inkorporuota pačioje knygoje. Paliesime tik kaiką iš atsiminimų turinio.

Konvencija ir statutas

Atsiminimų pavadinimas "Kova dėl Klaipėdos" yra daugiau negu tinkamas: reikėjo kovoti ją atgaunant, reikėjo kovoti ir ją valdant. Klaipėdiečių teisių ir kultūros apsaugai Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir Japonijos atstovų 1924 m. Paryžiuje buvo parašyta Klaipėdos krašto sutartis (konvencija) su Lietuva ir statutas, kuris nustatė krašto santvarką. Tai lyg mažutė konstitucija. Pagal ją kraštas priklausė Lietuvai. Jos prezidentas skiria krašto gubernatorių, o šis iš klaipėdiečių paskiria direktorijos pirmininką, kuris pasirenka dar 3 direktorius ir taip sudaro direktorių — vykdomąją valdžią, kol turi krašto seimelio pasitikėjimą. O krašto seimelis, renkamas 3 mėtais po 1 atstovą nuo 5000 gy-

Dr. Martyno Anyso atsiminimai

Dr. MARTYNAS ANYŠAS, autorius atsiminimų knygos "Kova dėl Klaipėdos"

ventojų, leidžia potvarkius — įstatymus, kuriuos gubernatorių gali vetuoti. Atseit, tai mažutė apie 150.000 gyventojų klaipėdiečių autonominė respublika. Lietuva nebuvo laisva keisti jos santvarką, o klaipėdiečiai nebuvo linkę šitos savo autonomijos atsisakyti.

Klaipėdiečių dauguma buvo vokiečiai (apie 80%). Už statuto barikadų jie ne per sprindį nesidavė pertvarkomi ar lietuvinami, gynė savo teises ir autonomiją. Skatinami nacionalsocialistinės Vokietijos, jie veržėsi grįžti į jos sudėtį. Bet Lietuva Klaipėdą gavo ne tam, kad ją paliktų tokia, kokia buvo: ji negalėjo nieko nedaryti, negalėjo nemėginti jos lietuvininti ir artinti su visa Lietuva. Ji mėgino, bet veltui! Mat, susidūrė ir su klaipėdiečiais vokiečiais — aščių senprusių ainiais, ir su Vokietija, ir su signatarais, perspėjantais nepažeisti autonomijos. Dr. Anyšas, žinoma, tą Lietuvos tragišką padėtį matė iš arčiau, matė, kokia ji yra beviltiška, dėlto jis nepritarė griežtesniam ir aktyvesniam Lietuvos vyriausybės politikos kursui.

Boetcherio direktorijos krizė

Dar prieš dr. Anyso atvykimą į Klaipėdą tuometinis direktorijos pirm. O. Boetcheris 1931 m. važinėjo į Berlyną ekonomiais reikalais be gubernatoriaus A. Merkio žinios, o perspėtas nepaklausė ir nesutiko pasitraukti. Tad buvo pašalintas prieš seimelio valią. Seimelis suklebė audrą ir buvo paleistas (1932 m.). Krašto vokiečiai ir Vokietija griežtai protestavo, skundėsi T. Sąjungai ir signatarams, kol visa byla atsidūrė tarptautiniame Hagos teisme. O tuo tarpu buvo išrinktas naujas seimelis savo sudėtimi toks pat vokiškas, kaip paleistas, ir paskirtas naujas direktorijos pirmininkas tikras vokiečių dr. O. Schreiber, net neklaipėdietis, kuris "savo politiką pastatė grynai ant Berlyno bėgių" (p. 80). Laimei, Hagos teismo sprendimas buvo palankus Lietuvai ir

ją padarė imtis dar griežtesnės politikos ir šiek tiek pritildė krašto vokiečius ir Vokietiją, nors tik laikinai.

J. Navako taktika

Kaip tik šiuo metu, kaip gubernatūros patarėjas, į Klaipėdą atvyko ir dr. M. Anyšas. Jis, tarsi šio 16 mėnesių audringo laikotarpio kronikininkas, prirašė net 150 puslapių smulkiųjų atsiminimų (p. 90-244). Jis pirmiausia duoda žinių iš J. Navako biografijos ir aprašo jo būdą: "Navakas iš figūros buvo nepilnai vidutinio ūgio, mėsingo ir raukšlėto veido ir tamsių plaukų. Kalbėjo greitai ir griežtai policijos ministro tonu. Esmėje ir laiko atžvilgiu jis buvo fašistinės tvarkos šalininkas, kuris viską mėgo tvarkyti diktatoriškai ir kuo mažiausiai leisti pasireikšti opozicijai". "Deja, nei Centro vyriausybė, nei naujasis gubernatorius nepažino Klaipėdos krašto visuomenės nepaprasto užsispyrimo išlaikyti autonomiją ir... pakankamai neįvertino nacionalsocialistinės Vokietijos ūkinės ir politinės įtakos ir jos sukeliamo politinio triukšmo pasekmių (p. 96-97)". Klaipėdos reikaluose buvo reikalingas didžiausias atsargumas. Bet Navakas "1935 m. pradėjo lošti politinį va banque, statydamas į pavojų net visą valstybę" (p. 98). Jis žadėjęs Klaipėdą padaryti paprasta Lietuvos apskrimtimi.

J. Navakas, naujasis gubernatorius (1933-1935), tuojau pareikalavo Scheiberio direktorių uždaryti Neumanno ir Sasso antivalstybines partijas. Direktorių ir seimelis pasipriešino. Tada jis direktorių pašalino ir sudarė lietuvišką M. Reizgio direktorių, kuri atleidinėjo visus partiečius nacių apskričių viršininkus, viršaičius, seniūnus, apskričių gydytojus, daug policininkų, tarytojų, teisėjų, valdininkų, mokytojų; mokyklose ir įstaigose, šalia vokiečių kalbos, įvedė ir lietuvių kalbą. Atleido ir Klaipėdos burmistrą dr. Brindlingerį, o jo vieton paskyrė E. Simonaitį. ("Didelis ir storo pilvo Brindlinger nenorėjo užleisti savo vietos, bet pamatęs, kaip per duris įsistumdė dar didesnis, dar stipresnis ir dar storesnio pilvo Simonaitis, jis sumurmėjęs protestą, pro kitas duris išnykęs ir daugiau nebegrįžęs", p. 106-107). Krašte buvo paskelbta Lietuvos "Tautai ir valstybei saugoti įstatymas", pagal kurį buvo suminti nacių vadai Neumannas ir Sassas bei dalis jų padėjėjų. Daug nacių pabėgo į Vokietiją. Tos partijos Klaipėdos krašto komendantas buvo uždarytos. Buvo cenzūruojama ir spauda. Seimelio nariai buvo suspenduoti (p. 105-110). Tai buvo tikras perversmas. Tam reikėjo ne tik daug drąsos, bet ir pinigų. Pajamos mažėjo, Vokietija mažino importą iš Lietuvos, o ekonominė krašto krizė dar vis tebesitęsė. (B. d.)

Spaudos balluje Londone, Ont. Iš kairės: rengėjų atstovas E. Daniliūnas, torontiešio "Atžalyno" vadovė S. Leparskienė, rengėjų atstovė G. Petrauskienė, atžalniečių komiteto atstovas V. Dauginis. Žemutinėje nuotraukoje: KLB apylinkių pirmininkai — Hamiltono M. Gudinskas, Toronto A. Juzukonis, Londono S. Baliūnienė, Rodney J. Statkevičius

A+A

EMILIJAI VILEIŠIENĖI

Lietuvoje mirus,

mamytę, brolius — kun. kleboną PETRĄ ir JONĄ
bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Pacevičių šeima

A+A

dailininkui
JUOZUI PAUTIENIUI

Čikagoje mirus, jo seserį ONĄ JONAITIENĘ,
mūsų draugijos garbės narę, bei jos šeimą
nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių
parapijos skyriaus valdyba ir narės

A+A

ALBINUI JANUSKAI

mirus Lietuvoje, sūnų kun. LIUDĄ JANUSKĄ JAV,
žmoną ELENĄ, dukterį STEFĄ, sūnų RIMANTĄ
su šeimomis Lietuvoje, visus gimines bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Vladas ir Adelė Katelė

A+A

Mūsų mielą choristą
PRANĄ AUGAITĮ,
jo mylimai motinai

A+A
AGOTAI AUGAITIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Lietuvos Kankinių parapijos choras

A+A

AGOTAI AUGAITIENEI

mirus, sūnui PRANUI ir jo šeimai reiškiamė gilią
užuojautą —

N. P. Balčiūnai

A+A

AGOTAI AUGAITIENEI

mirus, dukterį ELZBIETĄ VALANTIEJENĘ su
vyru, sūnų PRANĄ su šeima ir kitus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame —

A. ir M. Elijošiai
J. ir O. Skėriai
J. ir O. Ražauskai

Canadian Art Memorials Ltd.

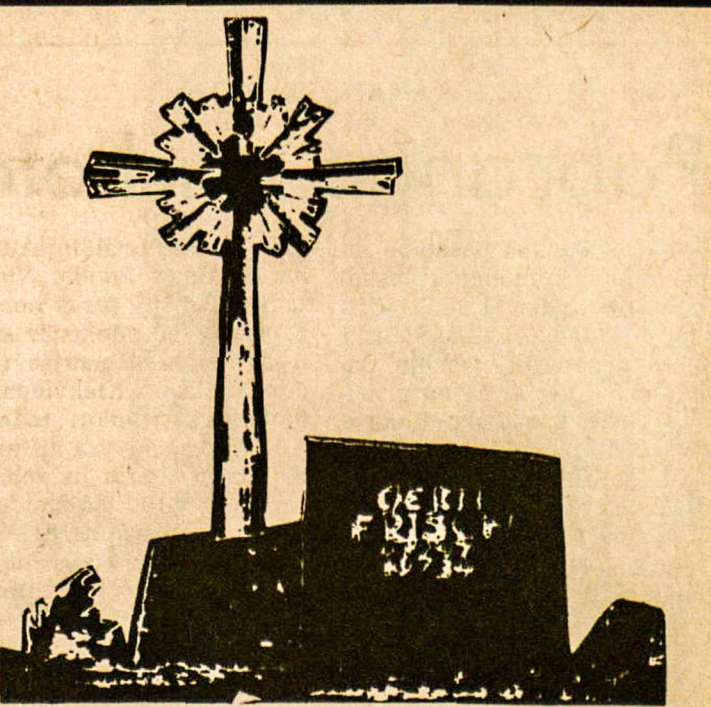
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir
skulptūros darbus — greitai ir meniškai.
Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip
pat turime didelį pasirinkimą pagamintų
paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume
neskubėdami atlikti visą meniską darbą
pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davienville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Mobawck Furniture Ltd.

PILNAS
NAMŲ
APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas
į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

V. Vokietijos lietuvių jaunimas demonstruoja Bonnos miesto gatvėse, reikalaujamas Lietuvos laisvės ir protestuodamas prieš žmogaus teisių pažeidimą sovietų okupuotoje Lietuvoje

Tebetašo ruduosius

J. KAIRYS

Mūsų bendradarbis Vokietijoje

Kaikurie sluoagsniai V. Vokietijoje daug rašo ir kalba apie nacius, bet nutyli raudonuosius. Pirmuosius puola, nors jau ir keliasdešimt metų praėjo, kai jie neegzistuoja. Cia kasmet vienai ar kitaip minima 1938 m. lapkričio 9 d. bei, kaip yra įprasta sakyti, "kristolinė naktis", kai iš lapkričio 9 į 10 naciai pradėjo savo terorą prieš žydus. Sis įvykis buvo ypač pėnai prisimintas, nes nuo jo tada suėjo 40 metų.

Kaip dar daug kas mūsų atsimena, persekiojimas žydų buvo pradėtas deginimu sinagogų, plėsimu jų prekybos imonių, suiminėjimu ir uždarinėjimu į atitinkamas stovyklas, kacetais vadinamas, ir t. t. Laikui bėgant, be žydų... nuo nacių režimo nukentėjo ir pačių vokiečių bei kitų tautybių žmonių. Nukentėjo ir daug lietuvių.

Paminėjimo proga Berlyno žydų bendruomenei pirmininkaujantis pareiškė, jog per nacių valdymo laiką buvo sunaikinti milijonai žydų ir kad viso to būtų išgyventa, jei milijonai vokiečių būtų pasipriešinę ano meto režimui.

Dėl šito pareiškimo pasakyti na, kad pareiškėjas nepažino nacių diktatūros, neturi supratimo apie diktatūras aplamai. Jeigu jis ir tikėjo, ką sakė, tai, kalbėdamas apie gyventojų gali mą pasipriešinti, klaidino tuos, kuriems neteko pergyven-

Laiškas iš Irano

Sveikiname visus "TŽ" skaitytojus iš Teherano Naujų Metų proga. Pas mus nėra taikos — liejasi kraujas.

Besiklausant užsienio radijo, sudrebino sienas jau seniai pažįstamas garsas — tai tankų artilerijos šūviai. Su žmona Nele užlipom ant namo stogo. Matyti Elburso kalnai, apsidengę sniegu. Atrodo pasakiškai. Viršukalnėje dega didelė ugnis. Tai turbūt ženklas, kviečiantis žmones į sukilimą.

Už kilometro — galingi minios šauksmai ant Kuruš kelio, einančio į šacho rūmus kalno papėdėje. Jau 10 v. vakaro, o karo stovis prasidėjo 9 v.v. Tai laikas, kai kareiviai šaudė į žmones be įspėjimo. Minia didėja, šauksmai stiprėja. Girdėti kartojami žodžiai "Alah akbar" — Dievas galingas. Tai jų kovos šūkis.

Suskamba šūviai, pakyla riksmas. Galėjo būti kelių ar net dešimties tūkstančių minia. Ai di automatų šūviai. Pro žiūronus matau laukų proektorių šviesas, girdžiu motorų ūžimą. Šūvių salves kartojasi, minia šaukia "Alah akbar" ir tuščiomis rankomis žygiuoja prieš tankus, ginančius negirdėtą žmonijos istorijoje korupciją. Augstieji mano bendrovės pareigūnai pabėgo su milijonais dolerių ir tvirtovės. Dar kelias šūvių, ir minia pradeda skirstytis, bėgti į šonines gatves, kur

nepasiekia tankų ugnis, Demokratija čia, atrodo, gimsta pragariškame triukšme. Vakarių laukų artilerija. Daug užmuštų, pagal gaudus — 400. Apie vidurnaktį pasigirsta kylančių lėktuvų motorų ūžimas. Tai keleiviniai lėktuvai, kurie išgabena milijonus dolerių ir pabėgėlius, bijančius tautos teismo.

Koks buvo džiaugsmas užvakar, kai laimingai sugrįžau į Teheraną ir namuose radau Nele. Mat, buvau išvykęs į Sov. Sąjungos ir Afganistano pasienį tarnybiniams reikalais — patikrinti statybos. Tenai ramu, gyventojų nedaug (prie Sarakhs miesto). Naktį praleidau Mašado mieste, laukdamas lėktuvo į Teheraną. Karo stovis ir ten — pilna kareivių su tankais, kulkosvaidžiais ir automatais. Naktis buvo graži — švietė mėnėsiena, kalnai spindėjo sniegu.

Mirtinoje tyloje kaukė šunys. Iš čia į Teheraną — 950 km. Po 16 valandų laukimo Nele pagaliau atidarė geležinius vartus ir įleido į kiemą Teherane. Iš džiaugsmo suruošė puotą — gėrėm arbatą ir valgėm mano atvežtą italiką sūrį.

Mudu nutarėm laukti audros pabaigos čia, nes norime pamatyti sudarytą teisingą naftos gamybos organizaciją ir atstatyti pažemintą iranietį teises.

Vargšai iranietiai — neturi specialistų naftos gamybos sri-

Septynių dešimtmečių varsnos

Kunigui Boleslovui Pacevičiui 70 metų amžiaus

PRANYS ALSĖNAS

Pušynais ir smėlėtais Sventosios krantais apsuptame Ukmergės mieste kun. Boleslovas Pacevičius išvydo pasaulio šviesą 1909 m. sausio 29 d. Tėvai Kazimieras ir Sofija, neturtingi žmonės, po kelių mėnesių, gimus jau ketvirtam iš eilės kūdikiui, įsikūrė beveik Ukmergės priemiestyje — Pašilėje.

Tėvas iki I D. karo dirbo Kasakauskio dvare, motina — namuose siūdavo. Karo audra atskyrė tėvą nuo šeimos net penkeriems metams. Jauna motina, pasilikusi su mažais vaikais, rūpinosi jų ne tik fiziniu, bet ir dvasiniu auklėjimu. Laisvalaikiais pati mokė mažuosius skaityti ir rašyti. Advento ir gavėnios metu, o taip pat ir gegužės mėnesių vakarais į Pacevičienės namus rinkdavosi žmonės giesmės ir maldoms. Dabartinis kun. Boleslovas nuo 6 metų amžiaus buvo maldų vadovas. Prie išpuosto meniška motinos ranka altorėlio brenimo ir kunigystės pašaukimas. Dažnai mažasis Baliukas klausdavo motiną, kaip tapti kunigu? Bet ji atsakydavo: "Vaikeli, neturėsiu tiek pinigų".

1918 m. grįžo tėvas iš Vokietijos nelaisvės. Tuomet pradėjo bręsti viltis, jog bus didesnė galimybė siekti mokslo. Balys, baigęs pradžios mokyklą, didelio troškimo vedamas, rengėsi stoti į valstybinę Ukmergės gimnaziją. Deja, nauja kiliūtis sužlugdė svajonę: motina Sofija susirgo vėžio liga ir 1924 m. mirė. Visos santaupos buvo sunaudotos gydymui. Po laidotuvių jau ne mokslas rūpėjo, bet duonos kąsnis. Tėvas pradėjo dirbti kaimo statyboje, įjungdamas ir savo 12 metų sūnų Balį.

Po dvejų metų jaunuolis gavo darbą Ukmergėje, Lėmano koklių fabrike. Vėliau dirba Zasluiuose — kėpykloje, kurį laiką — tėviškės šventovės zakristijonu. Čia vėl pabudo mokslo troškimas, ypač bendraujant su mokiniais, buvusiais pradžios mokyklos draugais, kurie jau ėjo penktuosius gimnazijos metus. Kristina ir Samuelis Karčiauskai, Ukmergės gimnazijos mokiniai, supratę jaunuolio veržimąsi į mokslą, pasiūlė privčiai padėti.

Po ilgų nemigos naktų, pralinkus vieneriems metams, Balys išlaikė egzaminus į šeštąją jėzuitų gimnazijos klasę Kaune. Tai buvo patys sunkiausi metai, nes reikėjo pasivyti dalykus, kurių nebuvo galima privčiai išmokyti. Gimnazijos vadovybė leido jų mokyti laisvo klausytojo teisėmis.

Ir nūdien kun. Boleslovas, švęsdamas 70 metų amžiaus sukaktį, yra didžiai dėkingas Tėvams jėzuitams, supratusiems jaunuolio didelio vargo kelią, priėmusiems jį į bendrabutį, mokytiems, globojusiems ir šelpusiems.

Baigęs vidurinį mokslą, Balys įstojo į Telšių kunigų seminariją, kuri buvo naujai įsteigusi ir neturtinguosius atleisdavo nuo mokesčio. 1936 m. balandžio 5 d. seminarija buvo baigta geriausiais pažymiais "summa cum laude". Naujai įvestas kun. B. Pacevičius paskiriamas Papilės vikaru. Parapija gerokai apieista, jaunimas neorganizuotas, o jo religinė nuotaika — šalta. Reikėjo surasti būdus, kaip įeiti į jaunimo tarpą, kaip laimėti jų širdis. Čia daug padėjo kun. Boleslovui nuo mažų dienų pamėgtas scenos menas. Tiek pradžios mokykloje, tiek gimnazijoje jis jį ypač noriai puoselėjo.

Palaidas jaunimas buvo sutelktas į vysk. Valančiaus liaudies universitetą, kuriame viena šakų buvo vaidybos menas. Sudarytas vaikų choras.

Po pusantų metų kun. B. pa-

tyje. Tie, kurie buvo atsakingi, nieko nedirbo, samdė patarėjus, kurių tarpe ir aš esu. Tuo didžiojousi ir noriu tęsti savo įsipareigojimus bei apsaugoti iranietį projektus nuo korupcijos.

Iranas per išstus šimtmečius buvo alinamas arabų, mongolų, turkmėnų ir savosios valdžios. Atradus naftos šaltinius, kraštas per greitą progresavimą, bet patėko į išnaudotojų rankas. Įsigalėjo didžiausia pasaulyje korupcija. Tauta tai pajuto pervėlai, ir jos reakcija prasiveržė radikaliu būdu. Jai trūksta gerų vadų.

Nelė į Kostas Astravai 1978 m. gruodis

KUN. BOLESLOVAS PACEVIČIUS. Jam 1979 m. sausio 20 d. sueina 70 metų amžiaus

skiriamas į Vieksnių šešerių klasių progimnaziją kapelionu. Toji progimnazija po dvejų metų tapo pilna gimnazija. Tai buvo produktyvus darbo metai. Tenai kun. B. daug dirbo, studijavo, rašė, kūrė scenos veikalus, nors niekad nespausdino. Vėliau dalis tų veikalių žuvo Vokietijoje, Dresdene, dalis buvo atkurta tremtyje ir vaidinta.

1944 m. su tūkstančiais kitų lietuvių pasitraukęs į Vokietiją, kun. B. Muensterio universitete studijavo teologiją, o konservato-

torijoje — muziką (4 metus). Greveno stovykloje lietuvių parapijoje buvo klebonu, vadovavo savo įsteigiam chorui "Sešupė" ir dramos sambūriui. 1949 m. išvykęs į Angliją, vadovavo Coventry liet. kolonijos chorui. 1951 m. atvyko į Kanadą ir apsigyvenęs Toronte vadovavo dvejus metus kolonijos ir šešerius metus parapijos chorui. 1952 m. įsteigė jaunimo dramos sambūrį, vėliau pasivadinusį "Sietynu". Po to vadovavo Sv. Jono Kr. parapijos vaikų chorui.

Dirbdamas Sv. Jono Kr. parapijoje, kun. B. daug dirbo su Toronto kolonijos jaunimu: rašė vaidinimus, montažus, juos statė, režisavo, rodėsi scenose su savo jaunimo choru, kapelionavo jų vasaros stovyklose ir t. t. Kun. B. Pacevičius scenai yra parašęs šiuos veikalus: Gimė Kristus, Tyliają naktį, Neklaudžada, Žiburėliai dega, Bevardis, Lietuvaitės sapnas (veikalai vaidinti, bet nespausdinti). Religinėmis temomis kun. B. yra rašęs spaudoj, ypač "T. Žiburiuose".

Kun. B. P. 1964 m. pradžioje įsteigė lietuvišką parapiją Londone, Ont., ir jai sėkmingai vadovavo ligi 1976 m. Susilpnėjęs sveikatai, pasitraukė į pensiją ir apsigyveno Toronte Prisikėlimo parapijoje pas Tėvus pranciškonus.

Viceministeris - kunigas

AL. GIMANTAS

Lyg ir šaltoko žvilgsnio, neiššaukiančios išvaizdos, gana kukliai atrodantis, gal daugiau primenąs neseniai pareigas pradėjusį eiti eilines parapijos vikarą yra prelatas Geno C. Baroni — dabartinis HUD (Department of Housing & Urban Development) sekretoriaus pavaduotojas arba lietuviška terminologija viceministeris. Su juo susipažinome Vašingtone. Jis dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės bankete viešbutyje, sekančią dieną matėme jį Lietuvos pasiuntinybėje, vėliau priėmimo metu Baltuosiose Rūmose. Čia ir teko kiek plačiau pasikalbėti ir pačiam įsitikinti jo, kaip augšto Vašingtono pareigūno, polėkių platumu, intelektu ir įžvalgia nuovoka. Kartu jis atrodė toks kuklus, nenorintis išsiskirti iš kitų. Jo atsakymai buvo be jokių diplomatinų plonybių, tiesūs, aiškūs ir atviri.

Gal ir nebūtų tikslu jo tarnybą risti su amerikainiais etniniais sluogsniais, laikant jį lyg ir ryšininku, tačiau jo uždavinys yra išlaikyti, papildyti ar net ir pakelti įvairių tautinių mažumų (ypač mažiau privilegijuotų) etninį identitetą, stiprinti tokių grupių moralinę ir materialinę gerovę.

Idomu buvo paklausti, kaip jis suderina savo, kaip katalikų kunigo ir sostinės biurokrato, pareigas? Kartais jis atvyksta ministerijon su kunigiška apykakle, kartais civiliška. Vyras nieji bendradarbiai kreipiasi į jį "father" ar "monsignor". Jau nesnieji, metę visus formalumus į šalį, šaukia jį Džino (Geno).

Prelatas turėjęs ryšių su lietuviams ir anksčiau. Mat, gimė angliakasio šeimoje, Acosta, Pensilvanijoje. Miestelyje žmonės buvo neturtingi ir gyveno menkuose mediniuose namukuose. Patys būdamas vargšais, stengėsi padėti vieni kitiems, ypač dar mažiau turintiems.

Parama baltiečių kultūrai

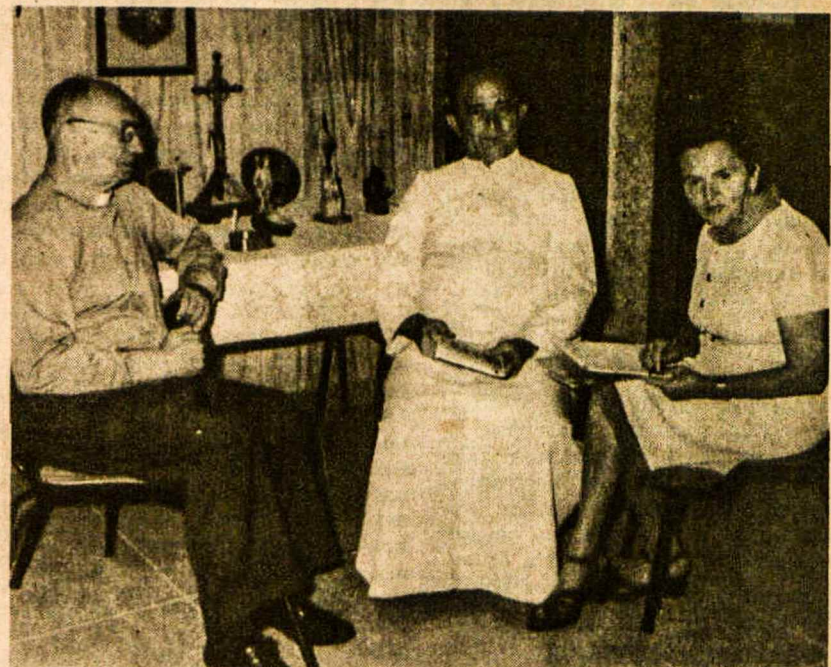
1978 m. valstybinis Kento universiteto etninį programų skyrius, vadovaujamas dr. John F. Czdow, gavo iš Rockefellerio Fondo \$35,000 paramą, kuri buvo panaudota koordinatoriaus, trijų studentų ir skyriaus sekretorės algoms. Šio skyriaus tikslas yra rinkti bei registruoti įvairią medžiagą, liečiančią baltiečius. Rockefellerio Fondas, patikrinęs Baltijos programų pažangą ir ją teigiamai įvertinęs, vėl paskyrė \$21,400. Ši parama įgalins skyrių išlaikyti koordinatorę Tamašūnaite ir sekretorę. Be to, tie pinigai užtikrins tolimesnę lietuvių archyvo veiklą ir augimą.

Lietuvių archyvas veikia jau aštunti metai, rinkdamas lietuviškas knygas, periodinius leidinius ir kitokią Lietuvą liečiančią medžiagą. Archyvo augimas ir toliau priklausys nuo tų lie-

tuvių, kurie duosniai parems savo dovanom Kento universiteto pastangas.

Per pastaruosius metus lietuvių archyvas labai išaugo. Dabar jame yra daugiau kaip 10,000 vienetų. Archyvas sudaro neatkiriama universiteto bibliotekos dalį. Juo gali pasinaudoti mokslininkai, studentai ir asmenys, kurie domisi lituanistika. Archyve šiuo metu yra ir daugiau kaip 500 įvairių periodinių leidinių, išleistų XIX š. ir nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje. Taip pat jame yra periodiniai leidiniai, išleisti JAV-se nuo 1920 m.

Knygų ir periodinių leidinių skaičiai augant, jų duplikavimas padidėjo. Kultūrinis baltiečių komitetas, įsteigtas 1978 m. liepos mėn. Toronte, AABS suvažiavime, pradėjo keistis kopijomis su akademine institucija.

Venecuelos lietuvių kapelionas kun. A. PERKUMAS, vietinis klebonas G. GONZALES ir "T. Žiburių" bendradarbė A. VAISIŪNIENE pokalbio metu

Nepamirškite savo kilmės!

Pasikalbėjimas su La Vegas parapijos Venecueloje klebonu Gonzales, kuris jau 25 metai bendradarbiauja su lietuviais

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

1978 m. pabaigoje La Vegas parapijos klebonas Guillermo Gonzales buvo iškilmingai pagerbtas 25 metų klebonavimo sukakties proga. Lietuvių kolonija taip pat prisidėjo prie jo pagerbimo.

— Kiek metų bendradarbiaujate su lietuvių kolonija? — paklausiau.

— Su lietuvių kolonija bendradarbiauju nuo pat atvykimo dienos į La Vegas parapiją, t.y. 25 metai.

— Ar teko pradžioje dirbti su kunigu Antanu Sabaliausku?

— Taip, teko trumpą laiką, kol kun. Sabaliauskas gyveno Venecueloje.

— Ar esate patenkintas lietuvių?

— Taip, esu labai patenkintas lietuvių kolonija ir labai dėkingas kunigui A. Perkumui už jo talką.

— Kiek turite parapijiečių?

— La Vegas parapija turi apie 70,000 parapijiečių. Parapija neturi pastovaus vikaro. Kun. Antanas Perkumas dažnai ateina į pagalbą. Be jo sunku būtų aptarnauti tokią didelę parapiją.

— Ar išlaikote labdarinę instituciją?

— Taip, išlaikau ir globoju mokyklą su 300 vaikų. Ji pradėjo veikti nuo 1955 m. Taip pat yra ir medicinos dantų gydymo dispenseris. Mokyklos mokiniai prisideda tik minimaliniu atlyginimu prie mokyklos išlaidų.

— Ar aptarnaujate dar kokią kitataučių grupę?

— Taip aptarnauju portugalus ir italus, gyvenančius La Vegas parapijoje.

— Ar La Vegas parapijos gyventojai yra tikintys, praktikaujantys katalikai?

— Yra visokių, vieni yra pastovūs pamaldų lankytojai, kiti visai neateina.

— Ar Venecuelos valdžia prisideda prie kunigų išlaikymo?

— Parapija nėra išlaikoma valdžios.

— Per žemės drebėjimą 1967 m. buvo visai sugriauta senoji La Vegas šventovė. Kas padėjo pastatyti naują?

— Ji buvo pastatyta tuometinio Venecuelos prezidento Rafael Caldera rūpesčiu.

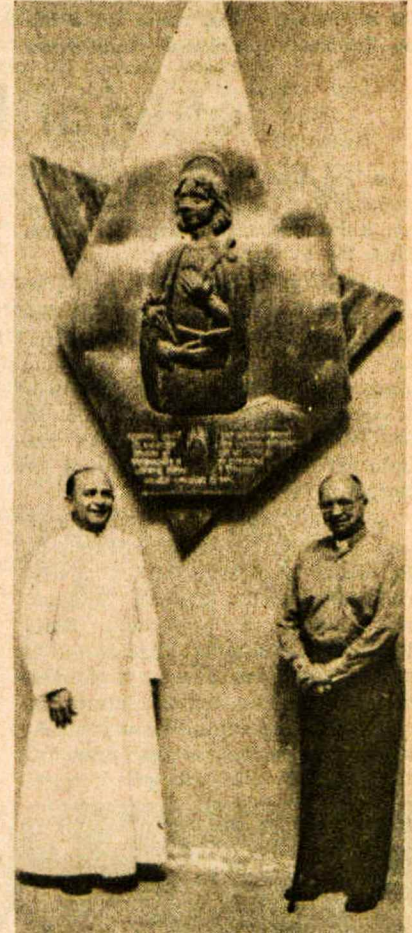
— Ar laikote garbingu dalyku šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, bareliofo įrengimą prie Jūsų šventovės sienos kampo?

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

cijomis. Keitimosi centru parinktas Kento universitetas, kuris bus ir latvių bibliotekų duplikatų pasikeitimo centru.

Lietuvių archyvo augimas yra pasigėrėtinas. Atskirų individų ir organizacijų įnašas yra labai didelis. A. Trečioko, prel. Pr. Juro, p.p. Petrusėvičiaus, Lišauskos, kun. Angelaičio ir dr. D. Jasičiaus bibliotekos labai praturtino archyvą. Klevelando Lietuvių Tremtinių organizacijų knygų, Ekonominio Lietuvių Centro leidiniai ir kartoteka taip pat

Venecuelos lietuvių kapelionas A. PERKUMAS (dešinėje) ir vietinis klebonas G. GONZALES prie šv. Kazimiero bareljeto La Vegoje

sudėti Kento universiteto lietuvių archyve.

Lietuvių archyvo Kente augimas yra daugelio asmenų ir organizacijų bei institucijų pastangų išdava. Lietuvių archyvo ateitis yra užtikrinta. Lietuviškos medžiagos rinkimas bus tęsiamas ir toliau. Tikimės, kad lietuviai rems mūsų pastangas ir savo aukomis. Inf.

• NAUJAM prenumeratoriui "Tėviškės Žiburiai" — tik \$10 metams. Reguliari prenumerata — \$14.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

"LIETUVOS METRIKA"

"Tiesa" 279 nr. paskelbė trumpą pranešimą iš Varšuvos apie pradedamą leisti "Lietuvos metriką" — Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos ir kaimyninių valstybių dokumentų rinkinį. Šiam tikslui Lenkijos Mokslo Akademijos istorijos institutas sudarė darbo grupę, kurios pagrindiniais talkininkais bus Sovietų Sąjungos Mokslo Akademijos istorijos instituto atstovai. Lietuvos Mokslo Akademijai priklausantys istorikai iš metrikos paruošimo bei leidimo išjungiami. Matyt, dokumentų atranką bei jų interpretavimą kontroliuos Maskva, nepasitikiinti lietuviais. Teigiama, kad daug dokumentų bei šaltinių, kurie bus pirmą kartą panaudoti šiame veikalke, priklauso senųjų aktų archyvu Maskvoje.

ATEISTŲ KLUBAS

Propagandinio darbo patirtimi savo narių susirinkimuose dalijasi Vilniuje veikiantis ateistų klubas "Ave, vita!", vadovaujamas pirm. prof. I. Zakso. Jame rengiami susitikimai su senaisiais nepriklausomybės laikų laisvamaniais ir buvusiais dvasininkais, įsijungusiais į ateistinę propagandą. Klubas narių skaito ateistines paskaitas Vilniaus universiteto studentų ateistų klube "Aktivitas", Vilniaus pedagoginiame institute, 21-joje technikos mokykloje, Kauno politechnikos institute ir Kauno R. Čarno technikos mokykloje. Savo "mokslines" konferencijas "Ave, vita!" klubas rengia įvairiose Vilniaus įmonėse. Jose aptariamos ateizmo problemos, ateistų pareigos, sąžinės supratimas pagal marksistinę etiką. Religinę stengiamasi nuvertinti "religinį prietarų žalos bei jų beprasmiškumą" skelbimu. Paličiamas Sovietų Sąjungos konstitucijos paragrafas apie sąžinės laisvę, kurios praktiškai gyvenime nepripažįsta kompartija bei jos institucijos.

EŽERAI IR VALTYS

Pluoštą duomenų apie Lietuvos upes ir ežerus "Valstiečių laikraščio" pateikia biologijos kandidatas E. Skorupskas. Didesnių bei mažesnių ežerų Lietuvoje yra apie 4.000, o bendras upių ilgis matuojamas 63.700 km. Upių paviršiaus plotas — 31.500 hektarų. 1978 m. pradžioje buvo 654 vandens sąaugyklos, turinčios didesnę bendrą plotą už upes. Lietuvos skėstančiųjų gelbėjimo draugijos viršininkas A. Jucevičius "Tiesos" skaitytojus supažindina su kasmet gausėjantiems mažaisiais laivais. 1978 m. rugsėjo 1 d. Lietuvoje buvo registruoti 34.000 tokių laivų bei valčių. Net 5.000 buvo motoriniai. Po 2000 motorinių laivų turėjo Klaipėdės ir kauniečiai, 1000 — kitų vietovių gyventojai. Bene daugiausia valčių susilaukia Kauno marios. Plaukiojimas motorinėmis valtimis yra esąs apribotas. Laisvai leidžiama plaukti tik nuo Pažaislio motorinių valčių zonos iki Biliūno įlankos, aplenkiant maudymosi

vietas, poilsia vietas ir gyvenvietes. Motorinio vandens sporto klubų Lietuvoje lig šiol nebuvo, bet pirmasis dabar jau steigiamas Kaune, antrasis — Klaipėdoje. Nariais galės būti motorinių valčių, didesnių motorinių laivelų savininkai, laivus turinčios organizacijos.

NAUJAS BIUDŽETAS

Maskvoje buvo paskelbtas naujas 1979 m. biudžetas, kurio lentelėje Lietuvai su 2.275.469.000 rublių tenka šeštoji vieta. Už Lietuvą didesnius biudžetus turi Rusija, Ukraina, Kazachija, Gudija ir Uzbekija. Priešpaskutinėje vietoje yra Estija su 981.725.000 rb. Latvijos biudžetas — 1.506.710 rb. Iš sąjunginio apyvartos mokesčio respublikoms į savo išdą leidžiama atskaityti skirtingus nuomėlius: Lietuvai — 91%, Estijai — 56,9%, Latvijai — 43,1%. Visą surinktą apyvartos mokestį pasilieka Kirgizija ir Turkmenija. Pilnas sąjunginis gyventojų pajamų mokestis atiduodamas tik Lietuvai, Kirgizijai ir Turkmenijai. Specialų papildą iš sąjunginio biudžeto 1979 m. projektams vykdyti gauna: Kazachija — 449.140.000 rb., Turkmenija — 3.037.000 rb. Naujasis sovietų okupuotos Lietuvos biudžetas buvo patvirtintas vilniškės augščiausios tarybos posėdyje. Pagrindinį pranešimą padarė finansų "ministeris" R. Sikorskis. Jis pabrėžė, kad nuo š. m. sausio 1 d. padidinsiam pieno, avienos, bulvių ir daržovių supirkimo kainos, bet mažėsinės jų kainos vartotojams nebus pakeltos. Supirkimo kainų padidinsiam 1979 m. pareikalaus papildomai 400.000.000 rb., kurių 80% teks kolchozams ir sovchozams.

LIETUVIŲ PAVARDES

Lietuvių kalbos ir literatūros instituto toponimikos darbuotoja V. Maciejauskienė "Valstiečių laikraščio" 1978 m. 147 nr. paskelbė įdomų straipsnį "Mūsų vardai ir pavardės", nagrinėjantį lietuviškų vardų bei pavardžių formavimąsi. Jos teigimu, lietuvių pavardės yra atsiradusios iš tėvavardžių, galutiniai nusistovėjusios XVII š. Kadangi tais laikais buvo rašoma nelietuvių kalba, svetima tautai raštininkai pavardėms pridėdavo slaviską priesagą. Jų dėka Daugėlaitis pasidarydavo Daugėlavičius, Butrimaitis — Butrimavičius, Vaišnoraitis — Vaišnoravičius. V. Maciejauskienė pateikia statistinių duomenų: "Dabar Lietuvoje yra apie 40.000 skirtingų pavardžių. Ne visos jų vienodai paplitusios. Yra retų pavardžių, kurias turi vos viena kita šeima, tačiau yra ir labai dažnų, sutinkamų beveik visoje Lietuvoje. Dažniausios, populiariausios pavardės Lietuvoje yra Kazlauskas (apie 1500 šeimų), Petrauskas (apie 1200 šeimų), Balčiūnas (apie 900 šeimų). Šiek tiek retesnės, bet taip pat labai paplitusios yra mūsų pavardės Adomaitis, Baranauskas, Budrys, Kairys, Kubilius, Miškinis, Sakalauskas, Urbonas, Žemaitis ir kt."

V. Kst.

Lietuviai Paryžiuje

● Paryžiaus lietuvių kolonija susirenka kas mėnesį dalyvauci Mišiose, kurias atnaujauna kun. J. Petrošius. Po to visi kartu pietauja.

● Šiais metais 3 atstovai vyks į IV PLJ Kongresą, būtent: Karolina Masiulytė, Regina Vacikauskaitė, Sigita Kondrotaitė. Būrelis jaunimo ruošiasi vykti į Angliją su atstovais ir dėlio įvairiais būdais telkia lėšas — pardavinėjo lietuviškus Kalėdų atvirukus, rengia koncertus, loterijas ir t.t.

● Estu, latvių ir lietuvių jaunimas pasirodė Nanterre universitete, Paryžiaus užmiestyje. Buvo apytikriai 150 prancūzų žiurovų, daugiausia studentų ir profesorių. Edita Rechner, neseniai atvykus iš Lietuvos su savo vyru prancūzu, skambino kanklėmis ir dainavo etnografines dainas. Karolina Masiulytė deklamavo Milišiaus poeziją prancūzų kalba, o kiti prisidėjo prie progra-

mos lietuviškomis dainomis. Publika labai susidomėjo tokiu retai matomu renginiu. Daug kas prašė daugiau informacijos po koncerto.

● Dienraštis "Le Monde" aprašė Estiją, Latviją ir Lietuvą. Straipsniai buvo maždaug pusės puslapio ilgumo. Tas pats "Le Monde" 1978 m. gruodžio mėnesį aprašė lietuvių kunigų kelionę į Maskvą ir jų įsteigtą Tikinčiųjų Teisėms ginti Komitetą.

● 1978 m. lapkričio ir gruodžio mėnesį buvo dvi lietuvių dailininkų parodos: Prano Galiliaus — Galerie Malecot (nuo lapkričio 16 iki gruodžio 4). Jis buvo išstatęs savo tapybą, grafiką ir piešinius. Snaigė Valiūnaitė-Sileikienė dalyvavo parodoje Creteil rotušėje (Paryžiaus užmiestyje) su savo grafikos darbais. Paroda buvo surengta Kanados ambasados kultūrinio attache gruodžio 2-10 d.d.

Prancūzijos lietuviai pietauja po pamaldų Paryžiuje. Apačioje — dalis Paryžiaus lietuvių jaunimo, kuris aptaria dalyvavimą jaunimo kongrese

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į TRADICINĮ ZUIKIŲ BALIŲ

* Meninę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras vadovaujamas sol. V. Verikačio
* Linksmoji ir šokių dalis, grojant "Rococz" orkestrui * Pradžią — 18.30 valandą
* Meninė dalis — 20 v. * Įėjimas — \$4.00, studentams ir pensininkams — \$3.00
HAMILTONO LIETUVIŲ ŽOKLAUTOJŲ IR MEDZIOTOJŲ KLUBO "GIEDRAITIS" VALDYBA

Naujoji KLB Otavos apylinkės valdyba. Iš dešinės: pirm. G. Procuta, ižd. R. Aulinskaitė, narė R. O. Siulytė, sekr. R. Danaitytė, vicepirm. J. Augaitis

OTTAWA, ONTARIO

LINKSMAVAKARIS. 1978 m. spalio mėnesį aklamacijos būdu išrinkta nauja KLB Otavos apylinkės valdyba: pirm. G. Procuta, vicepirm. J. Augaitis, sekr. R. Danaitytė, ižd. R. Aulinskaitė, narė R. O. Siulytė. Ši valdyba jau turėjo kelis posėdžius, šilta vakarienė su kava ir pyragaičiais. Kadangi laikas greitai bėga ir valdyba iš anksto turi užsakyti ir paruošti maistą, prašome užsisakyti biuletus iki sausio 15 d., paskambinant vienam iš šių asmenų: G. Procutai 745-8473, S. Balsevičienėi 733-6051, R. Siulytei 232-9396. Ne tik turėsite progą skaniai pavalgyti, bet ir galėsite pasižiūrėti, padainuoti, palosti kortom ir šachmatais. Bus galima nusipirkti ir stipresnių gėrimų. Visi galėsite išmėginti savo laimę smulkių laimikių loterijoje. Jeigu norėtumėte paaukoti laimikį (pvz. lietuvišką knygą, plokštelę ir pan.), pa-

6.30 v.v. Buvo sunkumų surasti salę. Pagaliau G. Procutos buvo pastata gauta tinkama salė. Adresas: 158B McArthur Rd., Vanier. Bilieto kaina vienam asmeniui \$8, o gimnazistams bei studentams \$5. Į šią kainą įskaitomas įėjimas, šilta vakarienė su kava ir pyragaičiais.

Kadangi laikas greitai bėga ir valdyba iš anksto turi užsakyti ir paruošti maistą, prašome užsisakyti biuletus iki sausio 15 d., paskambinant vienam iš šių asmenų: G. Procutai 745-8473, S. Balsevičienėi 733-6051, R. Siulytei 232-9396. Ne tik turėsite progą skaniai pavalgyti, bet ir galėsite pasižiūrėti, padainuoti, palosti kortom ir šachmatais. Bus galima nusipirkti ir stipresnių gėrimų. Visi galėsite išmėginti savo laimę smulkių laimikių loterijoje. Jeigu norėtumėte paaukoti laimikį (pvz. lietuvišką knygą, plokštelę ir pan.), pa-

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas TALKA
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$12,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6 %
santapus 9 %
term. depozitus 1 m. 10 %
term. depozitus 3 m. 9 %
pensių fondas 9 %

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11 %
nekiln. turto pask. 11 %

PIGIOS ATOSTOGOS

• Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos • Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams
1922 — 55 metai — 1977
• Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
• Visais kelių reikalais kreipkitės į

Masi
TRAVEL 58 JAMES ST. N. HAMILTON
SERVICE 525-8686
AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

sausio 27, šeštadienį, Hamiltono Jaunimo Centro salėje

* Įvairūs gėrimai
* Šilta zuikiena, briediena, stirniena
* Staliukų loterija
* Taurių įteikimas geriausiems šauliams ir žvejams

* Meninę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras vadovaujamas sol. V. Verikačio
* Linksmoji ir šokių dalis, grojant "Rococz" orkestrui * Pradžią — 18.30 valandą
* Meninė dalis — 20 v. * Įėjimas — \$4.00, studentams ir pensininkams — \$3.00
HAMILTONO LIETUVIŲ ŽOKLAUTOJŲ IR MEDZIOTOJŲ KLUBO "GIEDRAITIS" VALDYBA

skambinkite R. Danaitytei 233-0249.

KELIONĖ Į EUROPA. Informacijos (pvz. kelionės kaina ir įvairios ekskursijos) apie šią kelionę jau gautos iš Toronto. Kas norėtų sužinoti detales, paskambinkite R. Siulytei. Rūta-Ona Siulytė

Hamilton, Ontario

METINIS SLA 72-ROS KUPOUS susirinkimas įvyko 1978 m. gruodžio 16 d. J. ir E. Bajoraičių patalpose išrinkta valdyba: J. Sarapnickas — pirm. ir finansų sekretorius, Vl. Bagdonas — vicepirm., J. Bajoraitis — protokolų sekretorius, I. Varnas — ižd., G. Melnykas ir R. Matukaitis — iždo globėjai, V. Triponas — ligonių lankytojas.

Nutarta SLA gegužinę ruošti š.m. liepos 15 d. A. Padolskio sodyboje Paris, Ont. Gegužinės tikslas — įamžinti Viktoro Petkaus vardą Kanados Lietuvių Fonde. V. Petkus yra vienas iš Helsinkio grupės narių, okupanto sumtas 1977 m. rugpjūčio 23 d. Nekaltai nubaustas 1978 m. liepos 13 d. 3 metams kalėjimo, 7 metams griežto režimo lagerio ir dar 5 metams tremties.

Kiekvienas laisvėje gyvenantis lietuvis privalo atkreipti dėmesį į neteisingai kalinamą V. Petkų, kuris yra pasiryžęs kovoti už tiesą ir laisvės principus, nors jam pačiam jau teko atkelti 10 metų lagerio bausmę anksčiau. J. Sarapnickas

St. Catharines, Ont.

TRADICINIS KŪČIOS sulaukė daugiausiai svečių negu gali sutalpinti mūsų salė. Ruošė skautai. Jie patys atliko ir programėlę, vadovaujant Daivai Setikaitė. Salėje, kurioje vyksta ir mūsų pamaldos, buvo įrengta praeitą kartą bei eglutė. Stalai buvo uždengti baltomis staltiesėmis, papuošti žvakėmis, skoningai išdėstyti gausūs tradiciniai lietuviški valgiai. Visa tai sudarė labai jaukią, šventišką Kūčių vakaro nuotaiką lietuviams, susirinkusiems iš viso Niagaros pusiasalio, ir keliems iš amerikiečių pusės.

Sio gražaus renginio didžiausias nuopelnas tenka P. Kalainienei, kaip vyriausiajai šeimininkei. Jai talkino dar kelios moterys, paruošusios atskirus valgių davinius, o taip pat ir vyrai, sustatę stalus, kėdes ir pasukę viską išgaubę. P. Kalainienė buvo apdovanota skautų ženkleliu. Kor.

Sudbury, Ontario

ATOSTOGAUJA. Kun. Antanas Sabas, kun. Augustinas Sabas, Blind River klebonas, J. ir M. Kriauceliūnai, P. M. Sipellai ir Jieva Delkuvienė išskrido atostogų į Meksiką. Petras ir Marija Venskai išskrenda po rami mėnesių žiemos atostogų į Argentiną. Lietuviškos pamaldos vėl prasidės nuo vasario 11 d. K. A. S.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

SPAUDOJE PASIRODĘ PRANEŠIMU, kad sol. Vacys Daunoras, tarptautinio dainininkų konkurso laureatas Tulūzoje, nori išvykti iš okupuotos Lietuvos. Juose teigiama, kad jis yra atleistas iš Vilniaus operos. Vilniškėje spaudoje jo pavardė minima tik koncertų progomis, pridedant Lietuvos liaudies aristo titulą. Galimas dalykas, neigiamas itakos šio dainininko karjerai turėjo brolio Ričardo pabėgimas. "Draugu" kultūriniam priede 1978 m. gruodžio 9 d. buvo paskelbtas Jono Juoza, Tomo Venclovos ir Aušros-Marijos Jurašienės atviras laiškas V. Daunorui: "Neseniai išgirdome apie Tavo sprendimą palikti Tarybų Sąjungą, o tuo pačiu, deja, ir mūsų visų tėvynę Lietuvą. Patys esame šį sprendimą padarę, todėl turbūt kaip niekas suprantame Tavo dabartinę būklę. Tavo žingsnis yra lemtingas, ir jo pasekmių niekas negali numatyti. Krašte, kuriame Tu gyveni, o mes prieš kurį laiką gyvenome, šitoks žingsnis kartais tampa vienintelė priemonė išsaugoti žmogiskąjį orumą. Neverta jo daryti vardan karjeros, bet yra dalykų, daug svarbesnių už karjerą. Linkime nesustoti puslankelėje, nes patirtis rodo, kad tai labiausiai pražūtinga. Vakaruose Tave irgi laukia problemos, bet jų sprendimas visada priklauso nuo Tavo paties. O tai yra svarbiausia. Mes niekada nesigaliojame ir nesigailame dėl savo pasirinkimo. Tikimės, kad Tu irgi jo nesigailėsi."

INDIALANTIC VIETOVĖJE, vidurinėje Floridoje, leidžiamas laikraštis "Today" 1978 m. gruodžio 21 d. "Amy's Kitchen" skyriuje beveik išsilaus puslapių paskyrė redaktorės Amy Clark pasikalbėjimui su Virginija Sakalaite-Mikieniene, buvusią torontietę. Pagrindinis dėmesys šiame pokalbyje tenka tradiciniams lietuviškiems Kūčių patiekalams. Prieš pradėdami net keli ty patiekalų receptai. Trijose nuotraukose V. Mikienienė matoma su Kūčių patiekalais, dukrelėmis Renata, Darja, naujagimiu sūneliu Vitu. Pokalbyje ji taip pat paličia Lietuvą, sovietinę invaziją, lietuvių pastangas išsaugoti savo kalbą bei tradicijas. Idėtas iš Lietuvos žemėlapis su pagrindiniais miestais, tarp kurių yra ir Lietuvių dabar nepriklausantis Gardinas.

JAV GAMTOS APSAUGOS ŽYMENI — aukso medalį už išskirtiną veiklą 1978 m. gavo visuomenininkas Valdas Adamkus. Jis yra JAV Gamtos Apsaugos didurio vakarų srities viceadministratorius su vyr. būstine Čikagoje nuo 1970 metų.

PLASTINĖS CHIRURGIJOS KABINETA Kalifornijoje, Newport Beach, 141 Avocado Ave., Suite 307, atidaro dr. Edvardas J. Domanskis, grįžęs iš JAV kariuomenės. Jis yra gimęs 1945 m. Vokietijoje, gimnaziją baigęs Čikagoje, chirurgiją studijavęs Illinojaus universitete. Plastinės chirurgijos studijas baigė 1976 m. San Francisco medicinos centre. Atlikdamas karinę prievolę JAV kariuomenėje, dirbo kaip plastinės chirurgijos specialistas V. Vokietijoje, karinėje JAV ligoninėje Landstuhle. Išlaikęs JAV plastinės bei atstatomosios chirurgijos egzaminus, tapo oficialiu šios srities specialistu.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS Buenos Aires mieste tradicinius pietus lietuviams pensininkams surengė 1978 m. lapkričio 19 d. Dalyvių susilaukė apie porą šimtų. Juos aptarnavo ALC valdybos nariai ir jaunimas. Susirinkusius pasveikino ALC valdybos pirm. J. Mičiūdas, su pažindindamas juos su tolimais svečiais iš Kanados — šachmatininku Povilu Vaitoniū ir jo žmona Magdalena, gyvenančiais Hamiltone, Ont. Iš San Francisco buvo atvykęs lietuviškas Eugenijus Prielaidas su žmona. Visiems pensininkams sugiedota "Ilgiausių metų". Povilas ir Magdalena Vaitoniai lankėsi "Argentinos Lietuvių Balso" leidykloje, paliko \$20 auką. Jie taipgi buvo pakviesti ir pas ALC valdybos pirm. J. Mičiūdą. Argentinos Lietuvių Senelių Židinui paaukavo \$100.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTE-RŲ BIRUTES DRAUGIJA 1978 m. lapkričio 26 d. minėjo 47-tąsias savo veiklos metines Buenos Aires. Mišias koplyčioje atnaušo Argentinioje viešėjęs kun. A. Palubinskas, MIC. Pietų metu kalbėjo pirm. A. K. Bagdonienė. Pranešimą apie Europoje rengiamą lietuvių jaunimo kongresą padarė Nelida Burbaitė. Su Kanados lietuvių katalikų moterų veikla susipažindino pobūvyje su vyru dalyvausi Magdalena Vaitonienė. Humorištinis eilėraščių deklamavo J. Valantinavičienė.

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS leidžiamas savaitraštis "Mūsų Pastogė" ruošiasi trisdešimtmečio sukakčiai. Pirmas šio laikraščio numeris buvo išleistas su 1949 m. sausio 26 d. data, o jubilėjinis pasirodys 8 m. sausio 29 d. Leidėjų paskyrė specialiai sudaryta spaudos organizacija "The Lithuanian Community Publishing Society Ltd." Redaguoja V. Kazokas, talkinamas I. Jonaičio ir A. Reigio. Metinė savaitraščio prenumerata: Australijoje

\$20, užsienyje — \$24, siunčiant oro paštu — \$50.

Britanija

LONDONO LENKŲ DIENRASTIS "Dziennik Polski" 1978 m. gruodžio 5 d. laidoje paskelbė W. A. Zbyszewskio straipsnį "Popiežius ir Katalikų Bendrija Lietuvoje", nagrinėjantį įvairius Jono Pauliaus II pasisakymus. Tarp jų pirmiausia išskyla katalikiškoji Lietuva, su kurios vykipais Jonas Paulius II kalbėjėsis visą dieną. Pasak autoriaus, šio pokalbio detalės tebėra nežinomos. Galimas dalykas, jo įtakoje kun. A. Svarinskas Maskvoje pranešė Komitetui Tikintiesiems ginti sudarymą. Šis penkių kunigų įsteigtas komitetas savo kreipimėsi į popiežių Joną Paulių II prašo pagalbos dėl tikėjamų persekiojiamies Lietuvos katalikams. W. A. Zbyszewskis savo rašinį baigia išvada, kad Jonas Paulius II stengsis padėti Katalikų Bendriai Lietuvoje ir kad jis nesivadovaus Lenkijos pretenzijomis į Vilnių ar visą Lietuvą. Ar popiežiaus pastangos būsiandos sėkmingos, sunku pasakyti. Dabartinės aplinkybės net ir visos liaudies Europos valstybės esą nežodžio neištaria dėl Lenkijos laisvės. Tikriausiai jo neištars ir dėl katalikiškos Lietuvos. Kartais beigi įvyksta stebuklų. Tokiu stebuklu laikytinas ir lenkų kardinalo K. Wojtylos išrinkimas popiežiumi Jonu Pauliumi II. W. A. Zbyszewskis pataria laukti stebuklo ir broliams lietuviams, su kuriais jis bei jo bendraminčiai lenkai nenori turėti jokių ginčų.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS šešiasdešimtmečio sukaktį skautai užbaigė 1978 m. lapkričio 17-19 d. stovyklėle bei specialiu posėdžiu Socialiniame Mančesterio Lietuvių Klube. Skautėms vadovavo I. Gerdzūnienė, skautams — P. Viržintas ir M. Gerdzūnas, programai — J. Maslauskas su talkininkais. Sekmadienį Mišias klubo salėje atnaušo kun. V. Kamaitis. Po pamaldų įvyko suktakties užbaigimui skirta sueiga, dalyvaujančių tėvams ir svečiams. Buvo uždegtos trys žvakės — geltona, žalia ir raudona, simbolizuojančios meilę Dievui, tėvynei ir artimui. Geltoną uždegė kun. V. Kamaitis, žalią — V. Kupstys, raudoną — D. Jalinskas. Sueigai vadovavo J. Maslauskas. Jubilėjinė XXX-ji stovykla bus surengta 8 m. liepos 28 — rugpjūčio 4 d. Lietuvių Sodyboje.

Vokietija

ZMOGAUS TEISIŲ DRAUGIJOS demonstracija 1978 m. gruodžio 10 d. Bonnoje dalyvavo net 25 rengejams priklausančios organizacijos. Lietuviams atstovavo 27 demonstrantai, autobusu atvykę iš Romuvos. Jie atsivėdė 10 plakatų ir Lietuvos trispalvę. Lietuvių demonstrantų elias papildė vietiniai tautiečiai ir iš JAV atvykęs Tomas Venclova. Demonstracijos dalyvių buvo apie 2.000. Bonnos gatvėmis jie atžygiavo į Turgaus aikštę, kur buvo įrengta kalbėtojų tribūna. Pirmasis prabilo Zmogaus Teisių Draugijos pirm. prof. H. Nitsche, paliesdamas R. Vokietijos vykdomą prekybą žmonėmis — užsieninį jie išleidžiami už 10.000 V. Vokietijos markų. Kalbėtojų eilėse buvo rusų disidentas Vladimiras Bukovskis ir T. Venclova, kaip Lietuvos Helsinkio grupės atstovus. Jo pranešimą į vokiečių kalbą vertė studentas Kęstutis Ivinskis. Nors T. Venclova kalbėjo daugiausia apie Lietuvą, jo žodis taipgi buvo skirtas Latvijai ir Estijai, kur esanti panaši būklė. Pasak T. Venclovos, neįmanoma suskaičiuoti visų žmogaus teisių pažeidimų Lietuvoje. Juos klasifikuoja, pirmiausia reikėtų prisiminti paneigta tautinio bei valstybinio apsisprendimo teisę. Nuolatino šia kryptimi Lietuvoje yra labai stiprios. Kultūrinį gyvenimą varžo kompartijos cenzūra, valdžia šurkščiai kišasi su savo varžtais į Katalikų Bendrijos reikalus. T. Venclova taipgi priminė R. Kalantos susideginimą, masines demonstracijas Kaune ir Vilniuje. Jam kalbant, už jo ant tribūnos buvo iškelta Lietuvos vėliava, kuri plevėsovo iki pat demonstracijos užbaigos. Po eklemininių pamaldų Turgaus aikštėje visi pradėjo skirstytis.

TRIJŲ ŽYMIŲJŲ DISIDENTŲ susitikimą tą pačią dieną "Kontakt" žurnalo redakcijoje suorganizavo Zmogaus Teisių Draugijos garbės p.r.m. Kornelija Gerstenmeier. Pokalbioje su "Deutsche Welle" radijo atstovu dalyvavo Vladimiras Bukovskis, Michailas Makarenka ir Tomas Venclova. Pokalbio tema: "Ka atnė 1979 m. Sovietų Sąjungai ir jos disidentams?" Šį pokalbį rusų kalba, įrašytą į juostą, radijo stoties panaudojo transliacijai ir Sovietų Sąjungai. M. Makarenka nuogaustavo, kad Sovietų Sąjungai, norėdama užliūliuoti gyventojų nepasitenkinimą, gali leisti ir karines avantiūras. V. Bukovskis buvo priešingos nuomonės. Jam atrodė, kad Sovietų Sąjunga bijo ilgo karo su komunistine Kinija, kad ji vengs duoti ginklų žmonėms ir rankas. T. Venclova kalbėjo apie dabartinę būklę Lietuvoje, pranašaudamas disidentinio sąjūdžio stiprėjimą. Nors jis gali pareikalauti daug aukų, vidėdžio gali atnešti ir teigiamų poslinkių. Todėl visų pareiga yra remti tą sąjūdį.

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

JANE-BLOOR-BABY POINT, 6 kambarių vienaaukštis, kvadratinis planas; šildomas karštu vandeniu; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina \$77.500.

BLOOR WEST VILLAGE, 7 kambarių atskiras namas, moderni virtuvė, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su šoniniu įvažiavimu; netoli Bloor požeminio.

JANE-ANNETTE, originalus 6 butų atskiras pastatas, labai geros statybos; šildomas karštu vandeniu; garažas; gauna per \$24.000 metinių pajamų, apie \$50.000 įmokėti.

RONCESVALLES-HIGH PARK, mūrinis 8 kambarių namas, naujas šildymas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, prašoma kaina tik \$63.900.

JANE-BLOOR, gražus dvibutis, šildomas karštu vandeniu; balkonai; garažai su privačiu įvažiavimu; apie \$30.000 įmokėti.

SWANSEA, 3-jų miegamųjų kondominium butas, 2 prausyklos, balkonai (gražus vaizdas), maudymosi baseinas, pirtis etc.; prašoma kaina \$46.900. Turim ir daugiau kondominium butų įvairiose vietovėse.

HIGH PARK, originalus tributas, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, vos kelio kilometrų metų senumo; garažai su plačiu įvažiavimu. Prašoma kaina tik \$106.000.

18 ĮSTAIGŲ JOSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR ONTARIO PROVINCIJOJE.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555 namų 239-5923

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų 9¼%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 9%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas 9%
Penktadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdadieniais 9.30-1	asmenines 10½%
	nekiln. turto 10¼%
	investicines 10½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIAMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snelgėlis ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

Simons

TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų
televizijas bei "stereo" aparatus.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

A+A ONAI MEDELIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo sūnui
ALGIUI su šeima, taip pat sūnui JUSTINUI
Lietuvoje su šeima —

H. P. Juodvalkiai

V. S. Kneitai

O. A. Želviai

L. Eckert

L. J. Macevičiai

M. Zubrickas

J. Samkovas

A+A

JANINAI VAISNORIENEI

mirus, jos vyrui BALIUI, dukteriai IRENAI ir sūnui
ALGIUI reiškiamo gilią užuojautą bei kartu
liūdime —

S. L. Olekai

S. J. Poškai

Netekę artimo draugo

A+A JONO MISEVIČIAUS,

velionies giminėms Lietuvoje ir POVILUI LIUTKUI
reiškiamo gilią užuojautą —

Henrikas Paškevičius

Petronėlė Bružienė

Albertas Vaitekūnas

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

XV-tą kartą surengtame Lietuvos
vyrų krepšinio turnyre dėl "Sporto"
laikraščio taurės jėgas išbandė net
126 krepšininčių komandos. Geriausias
ketvertukas baiginiams susitikimams
atvyko į Raseinius. Jo eilėse
buvo Kauno "Banga", Vilniaus
"Ekonomika", Kauno "AT" ir Vilniaus
"Sviesa". Po 12 metų pertraukos
taurę laimėjo kauniečiai "Banga",
treniruojama Alvydo Puidoko,
kurioje šį kartą žaidė ir didysis krepšinio
veteranas Modestas Paulauskas.
Kiti komandos nariai — kapitonas
Romualdas Venzbergas, Vladas
Didžgalvis, Sarūnas Liešis, Valerijus
Ribinskas, Vytautas Sarpalius, Aleksandras
Zvicevičius, Algimantas Zelnys.
"Banga" laimėjo visas rungtynes su
savo varžovais, kurių pagrindiniu
buvo "Ekonomika", šį kartą
priversta tenkintis II vieta. Trečioji
vieta teko jauniems Kauno "AT" žaidėjams,
pirmą kartą patekusiems į baigines kovas.

Lietuvos jaunučių krepšinio varžybos
pasibaigė Vilniuje. Jose daugiausia
dalyvavo krepšinio mokyklų komandos
iš pagrindinių Lietuvos miestų.
Mergaičių grupėje laimėtojomis tapo
V. Virbicko treniruojamos kaunietės,
baigminėje kovoje įveikusios klaidėdies
78:55. Geriausių žaidėjų prizai įteikti: vilnietei
L. Barauskaičiai, kaunietėms J. Kšivickaičiai
ir L. Revuckaičiai. Berniukų grupėje
nebuvo nė vienos komandos be pralaimėjimo.
Varžybų čempionais tapo S. Kazicko paruošta
Kauno "Žalgirio" komanda, lemiamoje
kovoje įveikusios Vilniaus krepšinio
mokyklos atstovus 73:64. Geriausiais
krepšininiais pripažinti: G. Cervinskas
("Žalgiris"), A. Venslovas (Kauno krepšinio
mokykla) ir D. Lazauskas (Vilniaus krepšinio
mokykla).

Sešioliktiesias augščiausios lygos
Lietuvos regbio (rugby) pirmenybes
pirmą kartą laimėjo "Inžinerijos"
komanda, kurią sudaro Vilniaus inžinerinio
statybos instituto studentai, treniruojami
Raimundo Pakalniškio. Kitos komandos
išsirikavo šia tvarka: II Kauno "Staklės", III
Kauno "Energostatyba", IV Kauno "Politechnika",
V Plungės "Perkūnas", VI Vilniaus "Plienai",
VII Kauno "Lokomotyvas", Sidabro medaliai
buvo įteikti Kauno "Staklių" komandai,
o bronzos — Kauno "Politechnikai",
užėmusiai IV vietą. Remiantis Lietuvos
Regbio Federacijos taisyklėmis, medaliai
neduodami toms komandoms, kurių jaunoji
pamaina nedalyvauja Lietuvos jaunių
regbio pirmenybėse. Dėl šios priežasties
bronzos medalių prarado Kauno "Energostatyba".
Po šių pirmenybių iš augščiausios lygos
iš žemės pirmą lygą buvo perkelta Kauno
"Lokomotyvo" komanda, nelaimėjusi nė
vienerių rungtynių. Sekantį sezoną
augščiausioje lygoje ją pakeis Panevėžio
"Elektronas" — geriausia pirmosios lygos
komanda.

Zinių agentūra "France Presse" Paryžiuje,
remdamasi apklausos duomenimis, paskelbė
geriausiu 1978 m. pasaulio sportininku vyrų
ir moterų dešimtuką. Moterų dešimtuką
pirmą vietą buvo įtraukta vilnietė Vilma
Bardauskienė, šuoliuose į toli pirmoji
peržengusi 7 metrų ribą, du kartus pagerinusi
pasaulinį rekordą. Jos pasiekti rezultatai —
7 m ir 7 m 9 cm. Geriausių sportininkų
vyrų dešimtuką pripažintais

bėgikas Henris Ronas, Kenijos atletas,
keturis kartus pagerinęs pasaulio rekordą.
Po V. Bardauskienės ir moterų dešimtuką
buvo įtrauktos šios sportininkės: II lengvaatletė
M. Koch iš R. Vokietijos, III plaukikė
T. Kolkis iš JAV, IV gimnastė J. Muchina iš
Sovietų Sąjungos, V kalnų slidininkė H. Vencel
iš Lietuvos, VI lengvaatletė S. Simeoni iš Italijos,
VII tenisininkė K. Evert iš JAV, VIII kalnų
slidininkė A. Moser-Priol iš Austrijos, IX
irklautoja K. Scheiblich iš R. Vokietijos.
Dešimtoji vieta teko trim sportininkėms —
suomei slidininkei H. Taikalo, Čekoslovakijos
tenisininkei H. Novorotilovai ir rumūnei
gimnastei N. Komaneči.

SALFASS ŽINIOS

Veiklai praplėsti centro valdybą kooptuoti
3 Sąjungos veikėjai: Algirdas Bielskus,
Algimantas Banelis ir Mečys Empakeris.
1978 m. gruodžio 30 d. posėdyje naujoji
centro valdyba pasiskirstė pareigomis:
Pranas Berneckas — pirmininkas, Mindaugas
Leknickas — vicepirmininkas (varžybų
priežiūra), Algirdas Bielskus — vicepirmininkas
(varžybų organizavimas), Antanas Liudžius —
gen. sekretorius, Jonas Nešukaitis — išdinininkas,
Algimantas Banelis — narys spaudos reikalams,
Mečys Empakeris — narys lėšų telkimui ir
parengimams.

Nauju atstovu fizinio auklėjimo ir sporto
reikalams PLB centro valdybą pakviestas
Zigmantas Žiupsnys. Vidurio Vakarų sporto
apgardos vadovas, gyv. Cikagoje; tom pačiom
pareigom JAV LB valdybą — Algis Veliuona,
gyv. Baltimorėje. Nauju Kanados sporto
apgardos vadovu ir fizinio auklėjimo bei sporto
atstovu Kanados Lietuvių Bendruomenės
krašto valdyboje paskirtas Alfonsas Balnis.
A. L.

LAIMONIS NIEDRE, latvis, Svedijos pilietis,
suimtas Rygoje, kur buvo nurykęs lankytį
savo motinos, ir nubaustas 10 metų sunkių
darbų lagerio. Apkaltintas fotografavimu
sovietams nepatinkamų vaizdų ir spausdinimu
užsienyje. Jo draugas Jānis Skudra už
talkingą fotografavimą nubaustas 12 metų

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Montrealyje sudaryta aviacijos bendrovė
"Canavia Transit Inc." nori pradėti orinį
susisiekimą tarp Montrealio, Toronto ir
Otatovs, panaudodama Toronto saloje
esantį aerodromą. Toronto keleiviams
jis lengviau ir greičiau pasiekiamas, negu
Maltono aerodromas. Kadangi salos
aerodromas yra nedidelis, keleiviai
būtų vežami "De Havilland" firmos
propeleriniais "DASH-7 STOL" lėktuvais,
kuriems pakilti ir nusileisti pakanka
neilgo tako. Naujoji bendrovė tikisi
gauti Kanados transporto komisijs
leidimą, bet jai taipgi reikia ir
Toronto miesto tarybos sutikimo.
Šiais lėktuvais keleiviai iš Toronto
Otatą pasiektų už \$60 per valandą,
o Montrealį — už \$75 per 1 val. 25 min.

Kvebeko provincijoje įsigaliojo
naujas prancūzų kalbos įstatymas,
reikalaujantis, kad didesnėse
darbovietėse būtų vartojama tik
prancūzų kalba. Tokios bendrovės
turėjo užpildyti atitinkamus
pareiškimus ir gauti laikinus
leidimus, vėliau pakeičiamus
nuolatiniais. Ligi nustatytos
datos pareiškimų neužpildė 6
didelės bendrovės ir net 171
mažesnė firma. Tarp didžiųjų
yra dienraštis "La Presse",
leidžiamas prancūzų kalba.
Leidėjo R. Lemelino nuomone,
jam turėjo būti iškarto išduotas
nuolatinis leidimas. Mažesnės
firmos, atrodo, bando protestuoti
prieš priverstinį prancūzų kalbos
padarymą oficialia darbo kalba.
Nepaklusiosioms firmoms yra
numatytos baudos nuo \$100 iki
\$2.000 už kiekvieną darbo dieną
be oficialaus leidimo. Prancūzų
kalbos kontrolės komisija betgi
neskuba su baudomis, matyt,
vengdama atviro susikirtimo.

Kanados imigracijos min. J. S. Cullen
pranešimu, šiemet iš Indokinijos
šalių — Vietnamo, Kambodijos ir
Laoso Kanadon bus įsileista 5.000
ateivių, tris kartus padidinant
dabartinę mėnesinę kvotą. 1977 m.
Kanada priėmė 548 ateivius iš
Indokinijos, o pernykštis jų
skaičius greičiausiai bus pasiekęs
1.200. Kanada šiemet taipgi
padidins Jungtinių Tautų
pagėbių fondų savo metines
įmokas iki dviejų milijonų
dolerių.

Naujuoju orinio susisiekimo bendrovės
"Air Canada" vadovu min. pirm. P. E. Trudeau
pasirinko darbą praradusį politiką
veteraną B. Mackasey. 1976 m.
jis pasitraukė iš Kanados
parlamento ir įsijungė Kvebeko
politikon, žadėdamas kovoti už
Kanados vienybę. Išrinktas į
Kvebeko parlamentą, pernai
atsistatydino ir spalio 16 d. vėl
bandė laimėti papildomose
federalinio parlamento rinkimuose
Otatovoje, bet šį kartą susilaukė
skaudaus pralaimėjimo. Spauda
B. Mackasey paskyrimą valdinės
"Air Canada" bendrovės vadovu
sutiko skeptiškai. Veda-
muosiuose pabrėžiamas jo
nepastovumas. Liberalui B. Mackasey
jau teko būti Kanados darbo
ir pašto ministru. Jo vadovauta
darbo ministerija pravedė
nedarbo draudos reformą, kuri
išmokas padidino iki kraštui
nepakeliamo lygio. Prieš Kalėdas
priimtas įstatymas, kas dabar
bando sumažinti, atitaisydamas
B. Mackasey klaidą. Vadovaudamas
paštui, B. Mackasey taip pat
neįstengė jo pastatyti ant
tvirtų kojų. Savo naujas pareigas
B. Mackasey pradės eiti vasario
1 d.

Kanada, matydama mažėjančias
savo naftos atsargas, buvo
pradėjusi mažinti jos eksportą
į JAV. Pastaruoju metu amerikiečiai
sveikina šią tendenciją.

• NORITE supažindinti savo bičiulius su
"Tėviškės žiburiais"? Atsiųskite
jūsų adresą. Keletą numerių jis gaus
nemokamai.

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

Naujas adresas:

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos.
Gaujami kontakto lęšiai (contact lenses).

Kanados įvykiai

kiečiai naftotiekiai kasdien gaudavo 55.000 statinių Albertos naftos. Nuo š.m. sausio 1 d. naftos eksportas turėjo būti sumažintas iki 20.000 statinių, o nuo 1980 m. sausio 1 d. iki 1.000 statinių. Šio nutarimo atsisakyta Otavoje įvykusiame abiejų šalių energijos išteklių ministerių pasitarime. Amerikietis J. Schlesingeris ir kanadietis A. Gillespie sutarė Albertos naftos eksportui palikti dabartinį jos lygį — 55.000 statinių per dieną. Atrodo, tai padaryta dėl pagausėjusių kanadiškos naftos išteklių, kuriuos ateityje padidins der-

vingo smėlio pavertimas nafta. Iš to smėlio dabar jau kasdien gaunama 45.000 statinių Albertoje, o ateityje "Synchrude Canada Ltd." bendrovė tikisi gauti 60.000 statinių. Problema betgi sudaro brangus to smėlio pavertimo nafta procesas. Jį gali pakeliamu padaryti kasmet pasaulinėje rinkoje brangstanti nafta. Naftą eksportuojantys kraštai jau paskelbė jos pabranginimą net 14,5% 1979 metais. Vartotojai staigaus kainų kilimo nepastebės, nes pabranginimas bus įvestas palaipsniui — per kelis kartus.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ont. M2L 1L5
REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas: 536-2738

BLOOR-QUEBEC CONDOMINIUM, prabangūs 6 kambariai, beveik visi su balkonais, 2 prausyklos, brangūs kilimai, suaugusiems pastatas (be mažų vaikų); privilegijos — sauna, plaukimas, žaidimas. High Parko vaizdas, antras aukštas, greitas užėjimas. Prašoma kaina \$85.900.

INDIAN TRAIL-BLOOR, atskiras 14 kambarių, plytų namas, vidus moderniai įrengtas, 4 prausyklos, pajamos \$620. į mėnesį ir 5 kambariai savininkui; gilus sklypas, 2 garažai. Prašoma kaina \$98.900.

PACIFIC-BLOOR, atskiras 8 kambarių namas; visas vidus modernizuotas; kilimai, balkonai; pirmame aukšte prausykla, židynys. Įvažiavimas, 2 garažai; namas išmokėtas; prašoma kaina \$74.900.

JANE-ST. JOHNS RD., naujas 3-jų metų senumo, 3-jų miegamųjų, plytų namas, užbaigtas rūsys, privatus įvažiavimas, garažas. Prašo \$79.500.

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10% už 1 m. term. indėlius	9¼% už asm. paskolas
9½% už 3 m. term. indėlius	
9% už pensijų ir namų planą	9½% už mortgičius
9% specialiai taup. sąsk.	
8% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario

ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,

Toronto, Ont. M6J 1W9

Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELE E. KARNIENE Broker • Realtor Notary Public
Rezidencijos • motelių • sklypai
Daugiabučiai (kondominiumai)
Nuomojimo patarnavimas
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.

Prietyrės specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbėlis

Lietuviška

maisto

krautuvė

EUROPE

SVARSTYMAI IR PASAIPA

TIKROVĖ LIETUVOJE

Skaitydami lietuvišką spaudą, pastebėjau, kad pastaruoju laiku "Akiračiai" pradėjo pildinėti "T. Žiburius". Norėčiau atkreipti "T2" redakcijos dėmesį į V. Rastenio rašinį "Viršūnės: ažuolai ar karklų?", išspausdintą "Akiračių" 1978 m. 9 nr. Ten rašinio autorius gerokai pasišalpo iš "T2" vedamojo "Labanakt viršūnė?", kuriame buvo iškeltas reikalas daugiau rūpintis politiniais lietuvių kalbiniais okup. Lietuvoje, Sov. Sąjungoje ir konstatuotas mūsų veiksmų apsnūdimas šioje srityje. V. Rastenis rašo, esą mūsų viršūnės daro viską politiniams kalbiniais padėti, "griebia kiekvieną šiaudą" ir kreipiasi į visuomenę tautos, o "T2" laikraštis, "lyg iš mėnulio iškritęs", alinau, kad politinių kalbinių reikalų nesą kur kreiptis. Girdi, "T2" kreipiamasis į religines šalpos centrą ir BALFĄ nebuvo taiklus.

Man rodos, "T2" iškelta problema turėtų būti rimtai svarstoma. Pasišalpos nieko neišsprendžia ir grįžta pačiam jo autoriui. Kai S. Amerikoje lankėsi disidentas A. Vudka, buvo paklaustas apie baltiečius kalinius Sov. Sąjungoje, kurių jis nematė, žinojo, kad baltiečiai kaliniai nepasirodė, bet geresnė knyga nepasiekia knygų lentynos bei prekybos stalo — atsiranda ji po stalu; gausi ją per pažintį — reikia duot gerą priedą prie nustatytos kainos. Mes tuo negalim pasinaudoti — permėnėsim asmenybę. Toks pirkimo metodas taikomas visoms prekybos sritims. (..)

Su sesute... gyvenam labai ramiai, bendraujam su mažu draugu rateliu — tai jaunystės ir mokslo draugai. Naujos pažintys nevilioja ir jų vengiam. Daugumos dabartinis gyvenimo būdas mums yra suprantamas, bet labai šlykštus ir svetimas.

N. N.
1978. XII. 8

LIETUVIŲ KAPINĖS

Esame laimingi turėdami Torontė — Mississaugoje savas lietuviškas kapines, kurios mus visus jungia į bendrą lietuvišką šeimą. Mes didžiuliam nepaprastai gražiai ir turtingai paminklais, kartais net bandome juos parodyti svetimtautiems bei lietuviams svečiams iš kitur atvykusiems. Deja, privačius prie kapinių vartų, tenka raudonuoti: kelias duobėtas, vartai išvirtę ir Sv. Jono kapinių užrašas beveik neišskaitomas, išverstas ir jau kelintį metą taip guli, net nebandomas pajudinti ir pataisyti.

Po tokio įvykio kapinės tūkst. tūkst. paminklai nublunka ir darosi graudu. Labai daug lietuvių, ypač artimieji (kapinės palaidotųjų), dažnai tuo nusiskundžia, bet nežino pas ką tuo reikalui kreiptis ir ką daryti.

Būtų gera, kad kas nors paaikšintų ir viešai atsakytų į šiuos klausimus: kas atsakingas dėl kapinių tvarkos palaikymo? Ar ši netvarka yra dėl lėšų stokos? Inicijatyvos stokos? Ar tik dėl apsilėidimo?

Mes esame tikri, kad daug lietuvių prie kapinių sutvarkymo visokeriopai prisidėtų, jeigu tikrai žinotų kokios pagalbos reikia ir pas ką tuo reikalui kreiptis. Skaitytoja

INCO ATLYGINIMAI

"T2" 1978 m. 49 nr. Kanados įvykių skylyje buvo parašyta, kad uni-jos darbininkai iš "Inco" b-vės Sudburyje gaudavo \$300 į savaitę. Tai netiesa. Niekas iš uni-jos narių neparsinešdavo \$300, o tik apie \$230. Pagrindinis kasyklų darbininkų (gręžikų) atlyginimas yra \$675 į val. Tai sudaro su kainų kilimo priedais apie \$230 į savaitę, viską atskaičius. Metinis atlyginimas siekė per \$15.000 be atskaitymų. J. Martišius

• Daugiausia tie piekia, kurie mažiausiai veikia

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

- NAMAI
- VASARNAMIAI
- UKIAI

Stayner, Springhurst, Wasaga, Collingwood
(705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO

ISTAIGOS 233-3323

NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGA
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniai 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniai uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Filatelija yra labai populiari. Nevienas girdėjo apie kardino-lo Spellmano, Anglijos karalių pašto ženklų rinkinį, kuris eina iš kartos į kartą. JAV prezidentas Rooseveltas taip pat buvo didelis pašto ženklų rinkėjas. O ką bekalbėti apie paprastus žmones...

Lietuviai, renkantys Lietuvos pašto ženklus, mato juose dalį Lietuvos su jos artoja, kuni-gaiskščiais, rašytojais, veikėjais, didvyriais ir t.t. Visi įrašai ant pašto ženklų yra lietuviški. Tai suvenyras iš mūsų nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Jį turime branginti ir mylėti.

Tačiau planingai renkant pašto ženklus, reikia naudotis katalogu. Asmenį, kuris renka pašto ženklus be katalogo, būtų galima palyginti su žmogumi, kuris mėgintų perplaukti Atlanto vandenyną su mažu laivėliu be kompasu ir be žemėlapiu.

Pašto ženklų kataloge yra sukaupta daug žinių net kelių filatelistų generacijų. Pirmieji filatelistai tokių išsamių pašto ženklų katalogų neturėjo ir dažnai patys privalėjo susidaryti sąrašus, kada toks ar kitoks pašto ženklas buvo išleistas, koks ženklas sekė po to ir t.t. Aplamai, katalogas yra kompaktinis, iliustruotas sąrašas pašto ženklų, kurie yra sugrupuoti serijomis. Be tų pagrindinių dalykų katalogas dar parodo dalį kultūrinio ir politinio krašto veido.

Pirmas pašto ženklų katalogas (Timbres Poste) buvo išspausdintas Strasbūre 1861 m. Vėliau sekė daug kitų mėginių leisti katalogus. Vieni buvo tuoj užmiršti, o kiti išsilaikė iki mūsų dienų.

Anglijoj labiausiai paplitęs yra Stanley Gibbons katalogas. Amerikoje nuo 1867 m. daugiausia vartojamas katalogas yra Scott ir naujai pradėtas leisti — Minkus. Pagrindiniai Europoje leidžiami katalogai yra šie: prancūzų — Yvert, vokiečių — Michel ir šveicarų — Zumstein (vokiečių kalba). Visi šie trys katalogai buvo pradėti leisti 1874 m.

Sanabria katalogas, leidžiamas Amerikoje, yra skiriamas tik oro pašto ženkliams. Kessler, kitas Amerikoje leidžiamas katalogas, yra autoritetas aerogramoms.

Kanadoje daugiausia paplitęs yra Scott katalogas. Jame kraštai yra suskirstyti į grupes, kurios sutvarkytos alfabetine tvarka. Trumpai aprašoma krašto geografinė, politinė padėtis, pi-

Windsor, Ontario

VEDYBOS. 1978 m. gruodžio 2 d. vedė paskutinis iš penkių Marcelės Cerneckytės ir James Byrnių sūnus Juozas. Iš visų brolių Juozas vienintelis, pramokęs lietuviškai kalbėti, buvo nuvykęs į Lietuvą aplankyti motinos giminių. Marcelė ir James Byrnai, stambūs ūkininkai, turi ketletą ūkių — per 1000 akrų geros, derlingos žemės. Kadangi Juozas yra šokės tautinių šokių grupėje, tad ir savo vestuvėms pakvietė Windsor mergaičių taut. šokių grupę "Neris", kuriai vadovauja mokyt. Eleonora Stanevičiūtė-Holmes. Pašoko svečiams "Sadute", dalyvaujant ir jaunajai Claire McKenzie Byrne. Jaunaveds Juozas vedėby progą paaukojo Sv. Kazimiero parapijai \$1000. Visa parapija yra jam labai dėkinga.

NAUJA VALDYBA. 1978 m. gruodžio 3 d. visuotiniame apylinkės susirinkime aklamais būdu išrinkti valdyba pasiskirstė pareigomis; pirm. Romas Dumčius, sekr. mokyt. Eleonora Stanevičiūtė-Holmes, išd. Vytautas Kutkus. Daugiakultūriams reikalams atstovauti pavesta mokyt. Marijai Dumčiuvienė. Revizijos komisija išrinkta irgi aklamačios būdu. Ją sudaro: B. Balaišis, M. Silinskas ir E. Zatorskis. Buvusiai valdybai už gražų pasidarbavimą išreikšta padėka. Linkėtina ir naujai valdybai sklandaus darbo.

EGLUTĖ. Pirmą kartą Windsor miesto bibliotekoje pasirodė gražiais šiaudinukais papuošta Kalėdų eglutė. Ją daugelis galėjo matyti per televizijos CBET 9 kanalą. Eglutę parūpino, papuošė ir paaikškinimus darė mokyt. Marija Dumčiuvienė. Jos kultūringi sumanymai rentini. Bendruomenė ir parapija dėkingos už pastangas populiarinti lietuviškus papročius kanadiečių tarpe. E. Z.

Vienintelis palikimas

Jurgaitis aplankė našlę, norėdamas išieškoti jai užuojautą. — Tamsta žinai, jog aš buvau geriausias velionies draugas. Ar negalėtumėt man ką nors įteikti, kad primintų man mirusįjį draugą?

— Ak, gerbiamausi, velionis nieko nepaliko šiame pasaulyje, išskyrus mane. . .

Pavyzdingas istorikas
— Net dešimt valandų praleidau šią naktį su istorijos knyga.
— Taip ilgai ją skaitai?
— Mat, pradėjęs ją vartyti, užmigau ir net dešimt valandų saldžiai išmiegojau. . .

ŠYPSENOS

Pasiaiškino

— O kaip su tais perlų karoliais, kuriuos man pažadėjai?
— O, brangioji, kai tik tave pamatau, visa kita užmirštu.

Pasirėngęs grįžti

— Tamsta sakei telefonu, kad mano vyras jau pasiruošęs grįžti namo! — šaukia saliūnais įėjusi moteris. — Ar nematai, kad jis guli po stalu?
— Bet tamsta taip pat matai, kad jis yra su apsiaustu ir kepure, — atsikerta saliūno savininkas.

Didelės akys

Chirurgas padarė senstelėjusiai ponitei plastinę operaciją: ištiesino nosį, nuėmė pasmakrį, išlygino raukšles. Žiūri ji į savo naują išvaizdą veidrodyje ir sako:

— Daktare, padarykite man dar dideles akis!

— Aš manau, kad nėra reikalo, gerbiamoji, — atsako chirurgas. — Kai tamsta pamatysį sąskaitą už operaciją, tai akys savaime pasidarys didelės.

Parinko Pr. Ais.

Du klausimai laikraščio skaitytojui:

1. AR SURAŠĖTE SAVO TESTAMENTĄ?
2. AR PRISIMINĖTE TESTAMENTE KANADOS LIETUVIŲ FONDA?

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

1979 metų ekskursijos

VILNIUS, ROMA, DUBROVNIK ir kiti miestai EUROPOJE

Balandžio	26	—	gegužės	4	8 dienos
Gegužės	3	—	gegužės	11	8 dienos
Gegužės	10	—	gegužės	18	8 dienos
Gegužės	24	—	birželio	7	2 savaitės
Gegužės	31	—	birželio	14	2 savaitės
Birželio	14	—	birželio	28	2 savaitės
Birželio	21	—	liepos	5	2 savaitės
Liepos	5	—	liepos	19	2 savaitės
Liepos	19	—	rugpjūčio	2-9	2 arba 3 savaitės
Rugpjūčio	9	—	rugpjūčio	23-27	2 arba 3 savaitės
Rugpjūčio	16	—	rugpjūčio	30	2 savaitės
Rugsėjo	6	—	rugsėjo	20	2 savaitės
Rugsėjo	20	—	rugsėjo	28	8 dienos
Spalio	4	—	spalio	12	8 dienos
Lapkričio	1	—	lapkričio	9	8 dienos

Smulkesnių žinių teirautis:

V. BAČĖNAS tel. 533-3531

ALL SEASONS TRAVEL

1551 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel B.D.

1551 Bloor Street West, TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Jaunimo kongreso žinios

RŪTA-ONA SIŪLYTĖ

IV PLJK rengėjų komiteto posėdis įvyko 1978 m. lapkričio mėnesį Vasario 16 gimnazijos patalpose. Komitetas susipažino su PLB ir PLJS sąmata. Sekantis IV PLJK rengėjų komiteto posėdis įvyko lapkričio 25-26 d. d. taip pat Vasario 16 gimnazijoje. Šalia komiteto narių, posėdyje dalyvavo PLB vicepirm. V. Kleiza, PLJS valdybos pirm. G. Juozapavičiūtė ir sekr. J. Sešku-tė. Taip pat dalyvavo Europos kraštų LB pirmininkai: J. Sabas iš Vokietijos, ponias Baltus iš Belgijos, dr. Kušlys iš Šveicarijos, St. Kasparas iš Britanijos, kun. J. Petrošius iš Prancūzijos. Sudaryta galutinė IV PLJK sąmata ir susitarta įvairiais kongresų liečiančiais reikalais.

PLB patarimu, nutarta įieškoti didesnės salės koncertui ir uždarymo balui. Pastarajam surasta salė Palmengarten, talpinanti 1200 žmonių. Koncertui bandoma gauti Hesseno radiofono salę Frankfurte. PLB valdyba paaikšino, kad į IV PLJK žada atvykti daug svečių bei turistų, ypač iš Amerikos, ir todėl imtasi įieškoti didesnių salių.

Vyksta derybos su kelionių biurais dėl ekskursijų po Europą kongreso metu ir taip pat kongresui pasibaigus. Komitetas išrinkęs geriausius pasiūlymus.

Nutarta, kad visi kongreso dalyviai turi savo kraštuose apsirūpinti drauda ligos ir nelaimės atvejais. Drauda turi galioti Europoje.

Dr. Rimas Petrauskas iš Sarnijos, Ontario, psichologas, sutiko paruošti IV PLJK studiją. Kaip ir per buvusius kongresus, bus paruošta anketa, kurią platins visų kraštų LJS. Anketa su-

daro pirmą gynybos liniją prieš širdies ligą. Greitas dėmesio atkreipimas į širdies negalavimus yra antras žingsnis. Instrumentai daug padeda gydytojui atpažinti ligą širdies sistemoje, būtent, stetoskopas ir kraujospaudimo matuoklis, Rentgeno aparatas, fluorescencijos ekranai ir elektrokardiografas. Ankstyvas gydymas infekcijų ir kitų negalavimų, galinčių turėti įtakos širdies ligai, teikia apsaugą ir pačiai širdžiai.

Taip pat gali padėti paprastos higienos taisyklės. Būk nuosai dietoje, mankštoje, tabako ir alkoholio vartojime. Laikyk savo svorį normaliose ribose. Turėk atitinkamą poilsio laiką kasdieniame gyvenimo ritme. Kiek įmanoma, venk nervinės įtampos ir nesirūpink, kad gausi širdies ligą.

Paruošė J. Str.

Širdies ligos ženklai

Apie juos J. J. Schifferes "The Family Medical Encyclopedia" rašo, kad tarp pavojaus ženklų, kurie gali reikšti, bet nebūtinai, širdies ligą ir turėtų atkreipti greitą medicinos dėmesį, yra šie.

Zmogus uždūsta po nedidelės pastangos. Atsiranda skausmas arba suspaudimas krūtinėje, dažnai einantis žemyn kairiąja ranka. Pastebimas kulkšnių arba pilvo ištimimas. Užsina svaguly. Konstatuojamas dvigubas matymas (ypattingai pavojingas ženklas). Neaiškūs ir pastovūs nevirškinimas. Pastovūs galvos skausmai. Nuovargis be aiškos priežasties.

Kaip saugoti savo širdį? Asmenims per 40 metų arba tiems, kurie jau anksčiau turėję rūpesčių su širdimi, periodiniai medicinos patikrinimai su-

DOWNTOWN FLOWERS (savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidojimų namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir sutvarko gėles vestuvėms. Adresas: St. Lawrence Market, Lower Level, South Bldg. 95 Front St. E., Toronto, Ont. M5E 1C2 Telefonas 862-7042

All Languages Service

Vertėjai raštu ir žodžiu per 60 kalbų
Suite 1105, 67 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1J8
Tel. 361-0303

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENIS
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniai — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8486
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Tikybos pamokos vaikams, besiruošiantiems pirmajai Komunijai, vėl prasideda šį sekmadienį 10.15 v. r. klebonijos posėdžių kambaryje.

— Parapijos salėje įrengta pastovi lenta, kurioje išskabinti lietuvių mokyklos vyresniųjų skyrių pratybų darbai.

— Pakvietimai į kun. B. Pacevičiaus pagerbimą sausio 21, sekmadienį, gaunami parapijos salėje sekmadienį po pamaldų.

— Parapijos statybų skolos mažinti aukų \$400: V. R. Augaiciū (Collingwood, Ont.); \$200: B. Trukauskas, po \$100: J. B. Mažeikos, Ratas — Carpetry, J. E. Staškevičiai, V. Starkevičius (Whitby, Ont.); po \$50: L. Balsys, A. Sagevičius.

— Praėjusią savaitę šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a. a. Juozas Puzyras.

— Per praėjusius du sekmadienius parapijos salėje buvo išdėstyti vokeliai sekmadieninėms aukoms. Vokelių dėžutės yra numeruotos ir pavarės surašytos alfabetine tvarka. Į parapiją įsijungę nauji parapijiečiai ir negavę vokelių maloniai prašomi per kleboniją pasiimti vokelius.

— Pamaldos: šį seštadienį 7.30 v. r., Br. Mackevičiaus intencija, 9 v. už a. a. Stanislovą Perminą, 10 v. už a. a. Veroniką ir Janiną Kakevičienę; sekmadienį 10 v. r. už a. a. Motiejų Simonaitį, 11 v. už a. a. Praną Stanaitį ir a. a. Leoną Kocių.

Lietuvių Namų žinios

— LN biuletenis "LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIŲ" buvo pradėtas leisti 1975 m. sausio 3 d. Taigi suėjo lygiai 4 metai. "LN2" sumanytojas ir pirmasis jų redaktorius buvo ilgametis LN valdybos pirm. Jurgis Strazdas. 1978 m. gruodžio m. 15 d. buvo išleistas 200-sis "LN2" biuletenio numeris.

— Šiuo metu LN revizijos komisijos nariai tikrina LN finansinės atskaitomybės knygas.

— Organizacijos bei pavieniai asmenys, norintieji šiais metais naudotis LN salėmis, prašomi jas užsakyti nedelsiant.

— Torontiečiai yra prašomi visada supažindinti atsisvečius savo svečius iš kitų miestų ar kraštų su LN valdybos nariais ar LN tarnautojais sekmadienio popietėse ar kituose parengimuose.

Dana Bliskienė-Augaitytė nuo Naujų Metų paskirta Sv. Mortos katalikų mokyklos vedėjo pavaduotoja.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju mielosioms, suruošusioms man mergvakarį, ypač A. Genčiuvienei kaip vyriausiajai rengėjai. Taip pat dėkoju už prisidėjimą bei atsilankymą visoms viešnioms, bendras ir asmenines dovanas. Jūsų nuoširdumas ir sudėtas puikus kraštis pasiliks man kaip brangus ir neužmirštas prisiminimas. Labai ačiū visoms.

Ramona Siminkevičiūtė-Middel

Anapilio knygyne

NAUJOS KNYGOS:
GEN. POVLAS PLECHAVICIUS — \$10.75, J. Baly, LIETUVIŲ KALENDORINIS ŠVENTIS — \$7.00, B. Stundžia, BŪRĖS IR VARIKLIAI — \$6.00, J. Burkus, KONNERSREUTHO TERESĖ — \$5.75, J. Burkus, DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI — \$9.50, M. Girmūviene, SENOJO BOKSTO PASLAPTIS — \$4.50, M. Aukštaitė ISEIVES KELIU — \$5.50, M. Aukštaitė ROŽIŲ VASARA — \$7.00, M. Martin, THE FINAL CLAVE — \$2.75.

NAUJOS PLOKSTELĖS:
"Nerija" — Klevelando studentės — \$7.00, "Kur tas šaltinėlis" — E. Kuodis ir J. Girijotas (2) — \$17.00, "Vėlinių nuotaka" (filmo fotograma pagal K. Borutos "Baltaragio malūną", 2) — \$14.00, Penktoji Lietuvių Dainų Šventė (2) — \$14.00.

BE TO, DAR GAUTA
Lietuviško gintaro karolių, žiedų ir sagų, lietuviškų juostelių ir pagalvėlių, įvairių lietuviškais motyvais baldinukų ir ženklinukų.

POKINĖS ARBA PLUNKSNINĖS ANTKLODĖS (kaldros) visų rūšių ir dydžio gaminamos pagal užsakymą. Skambinti tel. 787-9021 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už priėmimą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

ALDONA'S BEAUTY SALON 1618 Bloor St. West, Toronto kviečia ponias gražiomis žuokusiomis; specialistė pusmetinių (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVICIENE. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kalėdų naktį, prieš Bernelių Mišias, religinį koncertą atliko solistai — J. Sriubiskienė, S. Ziemeitytė, V. Verikaitis ir A. Simanavičius. Vargonų kompozicijas grojo muz. E. Krikščiuonas.

— 1978 m. buvo 32 krikštai, 26 jungtuvės ir 27 laidotuvės.

— Susituokė Gediminas Kalinauskas ir Susan McGann.

— Pakrikštyta: Justinas Antanas, Rasos ir Edmundo Venslovičių sūnus; Jonas Antanas, Juditos ir Česlovo Kavaliauskų sūnus, Michelle Mary, Petro ir Mauros Plučų dukra.

— KLK Moterų Dr-jos šios parapijos skyriaus metinis susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai — sausio 14 d., po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje.

— A. a. Agota Augaitienė, 99 m., palaidota iš mūsų šventovės šv. Jono kapinėse. Užuojauta sūnui Pranui ir dukrai Valantijenei su šeima. A. a. Juozas Puzyras, 56 m., palaidotas iš mūsų šventovės šv. Jono kapinėse. Užuojauta pusbroliui Viktorui Juškevičiui. Užuojauta Martui, Vladimirui ir Broniui Girčiams, mirus jų broliui Albertui Lietuvoje; Onai Gataveckienei, mirus jos motinai Uršulei Prapuolienienei Lietuvoje; sesėlei Michaeli Brizgytei, mirus jos sesers vyrui Adamui Pečiuliui Lietuvoje; Juozui ir Pranui Kušlikams, mirus jų dėdei Jonui Riaubai Amerikoje; kun. Liudui Januškaui, OFM, mirus tėvui Lietuvoje.

— Parapijos tarybos visuomeninių reikalų sekcija yra pakvietusi "Dainavos" ansamblių su opera "Emilija Platerytė" balandžio 28 d.; libretto — A. Kairio, muzika — A. Jurgučio. Nutarta kviešti operos mėgėjus tapti mecenatais, paaukojant bent po \$100. Už tą sumą gaus du bilietus į operą ir į banketą.

— Knygų kioske galima gauti naujai išleistą visą penktosios dainų šventės programą dviejų plokštelių albume.

— Salės inventoriui, remontams bei skoloms mokėti aukų: L. C. Matukai \$500, P. B. Ceponkai \$400, U. A. Kartaviciui \$200, A. D. Puterai \$150, J. Bakšys \$150, E. A. Baltrušaitis \$100, J. B. Barysai \$100, B. V. Biretai \$100, H. V. Gumauskai \$100, J. O. Gustainiai \$100, C. E. Javai \$100, S. E. Kėkštai \$100, E. G. Kuchalskiai \$100, V. E. Abramaičiai \$75, A. K. Aranauskai \$50, I. Kairienė \$50, O. Leskauskienė \$50, A. Laurinaitis \$40, A. Pranckevičius \$30, O. Dobaitis \$25.

— Kun. Liudas Januška, OFM, švenčių proga praleido 10 dienų Toronte ir talkino parapijai. Su juo kartu buvo ir broliukas Robertas, pranciškonas.

— Mišios: seštadienį 8 v. už Marijoną Skablauskienę, užpr. P. Skablauskas, 8.30 už Stasį Cerniauską, užpr. S. Barškutis, 9 v. Gyvojo Rožinio Dr-jos intencija, užpr. valdyba, 9.20 už Vladą Strimanių, užpr. E. Mackevičienę, 9.40 už Juozą Mockų, užpr. žmona; sekmadienį 8 v. už Bronių Kasponą, užpr. E. Čižikienę, 9 v. už Eleną Vaidotienę, užpr. R. Valickis, 10 v. už Oną Ališauskienę, užpr. J. Ališauskas, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Vincą Paulikaitį, užpr. V. M. Simanavičią.

A. a. V. Bendorius, kuris staigiai mirė 1978 m. gruodžio 10 d., buvo gimęs 1917 m. spalio 15 d. Valinčių k., Punksko valsč., Seinų apskr. 1939 m. buvo pašauktas atlikti karinę prievolę II ulonų pulke Alytuje. Rusams okupavus Lietuvą, buvo perkeltas į I gusarų pulką. Vokiečiams išstūmus rusus 1941 m., vėlinis įstojo į lietuvių savisaugos dalinius ir tarnavo IX bataliono II-je transporto kuopoje. 1944 m. pasitraukė į vakarus ir emigravo Kanadon. Atlikęs darbą sutartį, apsigyveno Toronte. Buvo uolus lietuviškų renginių lankytojas, L. Bendorienės, L. Namų narys ir lietuviškų organizacijų rėmėjas. Palaidotas 1978 m. gruodžio 14 d. lietuvių kapinėse. V. J.

Kanados imigracijos ir įdarbinimo ministerija leidžia rotatorium spausdinamą informacinį žurnalą "Ethnic Kaleidoscope" anglų ir prancūzų kalbomis. Pastaraisiais metais jame pagausėjo žinių apie lietuvių veiklą, nes atsirado bendradarbis, kuris seka lietuvių spaudą ir perduoda žinias minėtam žurnalui. Kalėdinio numerio viršelis papuoštas vainiku ir daugialakbiais sveikinimais, kurių tarpe matyti ir lietuviškasis: "Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų metų!" Informacijų skyriuje rašoma apie lietuvių skautų 60-tį, liet. jaunimo stovyklą Kanados vakaruose, L. Radzevičių, kun. dr. V. Skilandžiūną, sol. A. Pakalniškį, sol. L. Sukis (Sukytę).

● Savoįl spauda — kaip kraujas. Be jo apytakos organizmas stingsta ir miršta.

Hamiltono lit. mokyklos mokiniai Kalėdų eglutės programoje vaidina "Daržovių gegužinę"

Nuotr. J. Miltenio

MEDŽIOTOJŲ IR ŽUKLAUTOJŲ KLUBO

metinis BALIUS

sausio 13, šeštadienį, Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje

"Gintaro" tautiniai šokiai, šilta vakarienė su vynu, baras, loterija, šokiai.

Salė ir baras atidaromi 6 v.v. Programos pradžia — 7.30 v.v. Vakarienė — 8 val. vakaro.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto V. Dauginio draudos įstaigoje, 1613 Bloor St. W. (tel. 533-1121), V. Drešerio draudos įstaigoje, 3830-B Bloor St. W. prie Six Point Plaza (tel. 233-3334) ir parapijų salėse po sekmadienio pamaldų.

Stalai numeruoti. Bilietai — \$10, pensininkams ir studentams — \$6. Bilietus prašome įsigyti iš anksto V. Dauginio draudos įstaigoje, 1613 Bloor St. W. (tel. 533-1121), V. Drešerio draudos įstaigoje, 3830-B Bloor St. W. prie Six Point Plaza (tel. 233-3334) ir parapijų salėse po sekmadienio pamaldų.

RENGĖJAI

Sausio 14, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje

rengiamas KLAIPĖDOS ATVADAVIMO MINĖJIMAS

56 metų sukakties

PROGRAMOJE: A. Lymanto iš Montrelio paskaita, solistų J. Sriubiskienės ir A. Simanavičiaus koncertas, akompanuojantį J. Govėdį, jūrų skautų ir skaučių pasirodymai.

Po to kava su pyragais. Rengia jūrų skautai ir skautės, talkinant jūrų šauliam-ėm, ir jėjimas — laisva auka

SLA 236 kuopos narių susirinkimas įvyks š.m. sausio 14, sekmadienį, 1.30 v.p.p., Lietuvių Namuose. Bus aptarti einamieji kuopos reikalai. Praėjusiame susirinkime išrinkta kuopos valdyba: pirm. H. Chvedukas, vicepirm. St. Pulkys, fin. sekr. O. Indrelienė, protok. sekr. L. Novogrodskienė, išd. J. Riauba.

Kun. B. Pacevičiui, sulaukusiam 70 metų amžiaus, jo draugų būrelis rengia pagerbimą 1979 m. sausio 21 d. Prisikėlimo parapijos patalpose, 1021 College St., Toronto, Ont., M6H 1A8. Programoje — 4 v. p. p. Mišios, 5 v. vaišės ir meninė programa. Į pagerbimą kviečiami visi lietuviai. Norintieji dalyvauti ar gauti daugiau informacijų prašomi skambinti iki sausio 17 d. šiais telefonais: Prisikėlimo parapija 533-0621, D. Garbaliuskienė 277-3351, K. Manglicias 421-2559, A. Gurevičius 239-6900. Iki minėtų dienų pareiškusiems norą dalyvauti bus rezervuoti pakvietimai, kuriuos bus galima atsiimti Prisikėlimo parapijos klebonijoje.

Metinis radijo programos "Tėvynės prisiminimai" vakaras — sausio 27, šeštadienį, Toronto L. Namuose. Meninę programą atliks dailiojo žodžio, dainos ir muzikos vėlinetas "Sutartinė" iš Ročesterio.

Vasario 16 minėjimas Toronte įvyks vasario 18, sekmadienį, 3.30 v.p.p., Anapilio salėje. Pagrindinių kalbėtojų pakviestas politinių mokslų prof. V. Vardys iš JAV. Anglų kalba žodį tars iškilus kanadietis politikas. Meninę programą atliks choras, tautinių šokių vienetas ir lietuvių mokyklos mokiniai. Specialius autobusus nuo Lietuvių Namų į Anapilį važiuos 2.45 v.p.p. Penktadienį, vasario 16, Prisikėlimo par. salėje įvyks priėmimas kanadietiams ir įvairių tautybių svečiams. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis minėjime, o taip pat pamaldose, kurios vyks vasario 18 d. visose trijose Toronto lietuvių šventovėse.

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblys "Gintaras" rudens laikotarpyje turėjo keletą pasirodymų: vyriausia grupė dalyvavo meninėj programoj Šiaurės Amerikos baltiečių sporto žaidynėse; vyresnė vidurinė grupė šoko Toronto skautų ir Maironio mokyklos parengimuose; jauniausia grupė sužavėjo tūkstantinę minią Ontario

JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo tarybos pirmininką

BRONIŲ JUODELĮ,

gilaus liūdesio valandoje, jo žmonai netikėtai mirus,

nuoširdžiai užjaučiame —

J. A. Rinkūnai

A+A

ALBINUI JANUŠKAI

mirus Lietuvoje,

nuoširdžių bei gilių užuojautų reiškiamė velionies

sūnui kunigui LIUDUI JANUŠKAI ir kartu su juo

dalinamės šimoniačių liūdesiu —

V. ir E. Abromavičiai

J. ir I. Baltakiai

J. ir E. Čekeliai

K. Dalinda

K. ir O. Dalindos

P. ir V. Dalindos

A. ir S. Dilkai

P. Juodienė

J. ir E. Jurėnai

P. ir L. Jurėnai

B. ir M. Jurėnai

J. ir A. Jurėnai

K. Jurkštas

A. ir B. Kavoliūnai

I. Vadauskienė

B. ir D. Vaidilos

B. ir O. Vilimai

Hydro Kalėdų senio sutikime Parodų aikštės patalpose. Dėkojame Hildai Simanavičienei už sudarymą progos jauniausiai grupei parodyti lietuviškų šokių meną tokiai gausiai kanadietį publikai.

Po švenčių visos "Gintaro" grupės pradės repetitijas metiniam koncertui, kuris įvyks Anapilyje vasario 24 d. Kviečiame visus Toronto, Mississaugos, Oakvillės ir kitų apylinkių lietuvių rezervuoti vasario 24 d. "Gintaro" vakarui. Gausus "Gintaro" jaunimo būrys ir įvairi tautinių šokių bei dainų programa visuomet sudaro puiką nuotaiką ir palieka malonų įspūdį. L. R.

Ligoniai. Anastazija Ščepavičienė, visiems gerai pažįstama visuomenininkė, gydyosi Sv. Juozapo ligoninėje. Jonas Karpis vėl sunegalavo ir grąžintas į ligoninę.

"T. Žiburių" metinė prenu-merata nuo š. m. sausio 1 d. — \$14, rėmėjo — \$20, pavienio numerio kaina — 30 ct. Toronte "T2" pavieniais numeriais gaunami šiose vietose: Lietuvos Kankinių ir Prisikėlimo par. kioskuose, L. Namų svetainėje "Lokys", Margio vaistinėje — krautuvėje (408 Roncesvalles Ave), Parkside Meat Market krautuvėje (335 Roncesvalles Ave), Swiss Herbal Remedies Ltd. (1558 Bloor St. W.).

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos žinios

— Kalėdos AV šventovėje gruodžio 24 d. 11.30 v. v., prasidėjo giesmėmis, kurias giedojo par. choras ir visi susirinkusieji. Šv. Mišias atnaušavo klebonas kun. J. Kubilius, pasveikino šv. Kalėdų proga ir pakvietė į salę po pamaldų vaišėms. Mišių metu, be choro, gražiai pasirodė "Gintaro" ansamblio dalis — Lapių atžalynas, būtent, Algis, Andrius, Gailius, Ramona, Audra ir R. Žurkevičiūtė. Po pamaldų pilnutėlė parapijos salė žmonių sveikinosi su draugais, pažįstamais, vaišindamiesi vynu ir kitais skanumynais. Ypatingai daug buvo jaunimo, suvažiavusio pas tėvus nuo Vankuverio iki Prince Edward salos.

— Tradicines Kūčias gruodžio 15 d. AV salėje suruošė skautai ir skautės, kurių buvo per 90. Svečių taip pat nemažai.

— Lituanistinėje mokykloje pamokos po Kalėdų atostogų prasidės sausio 13 d.

— Auksinio Amžiaus Klubas "Rūta" savo tradicines Kūčias šventė gruodžio 24 d. šventiškoje nuotaiko-

je. Sėselės, puikiai paruošė tradicinių lietuviškų valgių. 11.30 v. v. visi susirinko šventovėje išklausyti Kalėdų giesmių koncerto ir dalyvauti Bernelių Mišiose.

— A. a. Kazimieras Jesutis palaidotas 1978 m. gruodžio 22 d. iš AV šventovės. Jo liūdi žmona Gasiūnaitė, brolis Pranas ir dvi seserys JAV-se.

— Rūta Pocauskaitė iškėkėjo už Rimanto Rudinsko.

— Televizijos programoje "Le Coqueluche", kuri buvo perduota gruodžio 27 d. Radio Canada tinklo, buvo ir lietuviška dalis Kalėdų proga.

Auksinio amžiaus klubo "Rūta" pirmininkui J. Adomaičiui baigus dvejų metų kadenciją ir atsisakius nuo tų pareigų, nauju pirmininku vienbalsiai išrinktas Kostas Toliušis. Gruodžio 6 d. kultūrinėje popietėje įvadą į advento laiką padarė sesuo Teresė. Pirmąją advento žvakę uždegė Joana Kęsgailienė. Klebonas kun. J. Kubilius paskaita "Advento rimtis" buvo labai įdomi. Popietėje dalyvavo per 100 narių; buvo svečių net iš okupuotos Lietuvos.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 6.0 %	Asmeninės 11 %
Taupomasis s-tas 9 %	Nekiln. turto 10.5 %
Pensijų planas 8.5 %	Čekių kredito 12.0 %
Term. ind. 1 m. 9.5 %	Investicines nuo 11 %
Term. ind. 2 m. 9.75 %	
Term. ind. 3 m. 10 %	

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą už \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v.; penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Gen. Lietuvos konsulas dr. J. Zmuidzinas sausio 1 d. dalyvavo Ontario gubernatorės priėmime, skirtame Toronto konsulams, ir Lietuvos vardu gubernatorei pasveikino N. Metų proga.

Sausio 9 d. gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, Toronto uosto vadovybės kviečiamas, dalyvavo vakarieneje "Toronto Harbour Castle" viešbutyje, suruoštoje pasaulinio prekybos centro Toronte (World Trade Centre Toronte) atidarymo proga. Oficialiai jį atidarė Kanados ambasadorius Vašingtone J. H. Warren.

VLiko sveikinimas. Naujų metų proga VLiko sveikinimas, išsiųstas iš Niujorko 1978. XII. 29 (pašto antspaudas), gautas Toronte 1979. I. 5. Jame rašoma:

"Lietuviai! Sveikiname jus, žengiant į Naujuosius 1979-tuosius Metus. Praėjusieji metai buvo reikšmingi Lietuvos valstybingumo atstatymo 60-ąja sukaktimi. Praėjusiais metais laisvajame pasaulyje vis dažniau ir garsiau skambėjo balsai už žmogaus laisvę. Lietuviai Lietuvoje už jas kovoję, nežūrėdami sunkių sąlygų, nepalindkami po okupanto jungu. Pagarba jiems už tai ir sėkmės linkėjimai. Bet linkėjimų maža. Šiandien laisvųjų lietuvių uždavins yra užtikrinti, kad žmogaus teisių tarpe būtų įgyvendinama teisė visiems vykdyti laisvą tautų apsidarimą. Junkimės į bendrą darbą. Skeiskime žinią apie Lietuvos nedalią. Išnaudokime kiekvieną pasitaikiusią progą ar galimybę Lietuvos bylai kelti. Jieškokime svetimųjų pagalbos. Ruoškimės tarptautinės politikos lūžiams su viltimi, kad per juos pagaliau nušvis Lietuvos laisvės rytas."

Kanados Lietuvių Fondo vadovybė yra nutarusi išleisti nuotraukomis iliustruotą informacinio pobūdžio knygą, kurioje bus atvaizduota Fondo veikla per praėjusius 15 metų. Nariai, kurie dar nėra atsiuntę tai knygai savo nuotraukų, prašomi tuojau atsiųsti jas šiuo adresu: K. Lukošius, 28 The Palisades, Toronto, Ont. M6S 2W8.

Kanados Lietuvių Komitetas Zmogaus Teisėms Ginti, neseniai įsteigtas Toronte, yra išrinkęs valdybą, kuri jau planuoja pirmuosius žingsnius lietuviams politiniams kaliniams padėti. Šiuo metu pagrindinis dėmesys yra nukreiptas į Viktoro Petkaus gelbėjimą. Tam tikslui renkami parašai. Komitetas apie atliktus darbus painformuos visuomenę per spaudą.

"New Canadian Publications" firma, parūpinanti skelbimus etninei spaudai, ieško sekretorės, gerai mokančios anglų kalbą ir mašinrašty. Pageidauja turinčios patyrimą skelbimų agentūros darbe. Sinteresuotos kviečiamos atvykti pokalbiui š.m. sausio 22, pirmadienį, tarp 2 v. p.p. ir 6 v.v. į New Canadian Publications, 1000 Lawrence Ave W., Daisons Building (kampas Dufflaw ir Lawrence West).

Patikslinimas. "T2" š. m. 1 nr. Toronto kronikoje buvo išspausdinta citata iš žymios JAV psichologės Paulės Andruilionienės pareiškimo apie Kalėdų senelį. Paaiškėjo, kad tai dr. Paulius Andruionis, kalbėjęs per NBC televizijos kanalą (2) Čikagoje.

Londono, Ont., lietuviai 1978 m. surengė spaudos balių, kurio pelną paskirstė lietuviškai spaudai. "T. Žiburiai" gavo \$410. Jų leidėjai minėto vakaro rengėjams ir aukotojams reiškia nuoširdžių padėką. Tokie renginiai stiprina mūsų spaudą finansiskai ir drąsina jos darbuotojus platesniems užmojams.

Vokietijoje įsteigtusi Draugija Zmogaus Teisėms Ginti pradėjo rūpintis Viktoro Petkaus išlaisvinimu. Iš "T2" redakcijos gauto rašto vokiečių kalba matyti, kad Draugija atspausdino lapus su trumpa V. Petkaus biografija, jo adresu, kreipimusi į